National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A ON4

B103/A/10/6

Second class mail registration number — 1089.

VABA EESTLANE

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 50 (2493) XXVII aastakäik

Neljapäeval, 6. juulil 1978 — Thursday, July, 6, 1978

NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX
Üksiknumbri hind 35 senti

3000 suviharja-peolist Seedriorul

Võidupüha tähistamine on leidnud koha Seedrioru tegevuse raamesse

Möödunud pikk nädalalõpp muutis Seedrioru Suvihari 1978 rahvarohkeks eestlaste suvepidustusteks. Kuni 3000 osavõtjat ja tegelast, neist arvukalt Ameerika Ühendriikide eestlasi, näitasid kuivõrd hinnatud on see kesksuvine rahvuslik sündmus, mida tänavu juba 23. korda peeti. Kaugeimaks külaliseks oli dr. Vello Helk oma perekonnaga Kopenhaagenist.

Pidustuse esimeses osas oli kontsertaktus ja võidutule süütamine lauluväljakul. Avar plats kogunes juba varakult inimesi täis, kontsertlavale kogunes Hamiltoni Eesti Segakoor ja „Hellelajad" — kokku 49 lauljat. Mastides lehvisid Seedrioru oma lipud.

Avasõna ütles Katrin Kopvillem inglise keeles märkides, et eestlaste suvine kokkutulek on samaaegne Kanada sünnipäevaga ja eestlased on oma südames merest mereni selle mosaiikse ühiskonnaga. Järgnesid H. Pärkma avasõnad eesti keeles.

Esmalt kinnitati vankumatut truudust Eestile hümniga, mille ajal masti tõusis Eesti lipp. Ta ütles, et igal kesksuvel unustavad eestlased argipäeva ja tulevad Seedriorule, et osa saada sellest mida pakub Seedrioru.

K. Kopvillem selgitas inglise keeles Seedrioru saamislugu kohalike eestlaste algatusel eesti laste suvekoduna. Aga see on kujunenud rohkemaks kui lastekodu. Siin on peetud rahvatantsu-, laulu- ja teatrisündmusi. Kuid ka lastele on loodud atmosfäär, mis neid eesti rahvustundega ja Eesti mõistega seob.

Vaimuliku talituse pidas piiskop K. Raudsepp, rajades oma vaimuliku kõne kolmele sõnale „Kui sina tahad", millised sõnad on sügavamad kui tavaliselt suudetakse mõista.

Kõiki raskusi ja viletsust saaks Jumala arm parandada, kui sa suudaksid tahta.

On öeldud, et õndsad on need, kel on nälg ja jänu õiguse järele, sest nende tahtmine peab saama täidetud. Kui eesti pojal ja tütrel oleks südames nälg ja jänu õiguse järele, siis on Issand lähedal, kes õnnistab meid kõiki selles mida me vajame.

Pärast palvust järgnes Eesti vabaduse eest võidelnute mälestamine, H. Pärkma sissejuhatusele järgnevalt tõid noored lilli ja Hamiltoni Eesti Võitlejate ühingu liikmed pärja monumendi juurde. Karin Rammo deklameeris M. Underi „Mälestus ja tõotus", misjärel noored asetasid lilled, sõjaveteranid pärja monumendi ette.

Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu esimees A. Jurs oma mälestuskõnes tõstis esile nende meeste mälestuse tähtsust, kelle vereohvri hinnaks oli Eesti iseseisvus ja Eestile vabaduse püüe. Ta rõhutas selle teadvuse edasi andmise tähtsust eesti noortele.

Erakorraliselt asetati veel üks pärg anonüümseks jäänud daamilt, kes selle oli saatnud kaaskirjaga:

„Kallite Eesti eest Paju lahingus langenute mälestamiseks". Pärja asetasid monumendi ette Hamiltonis elav Eesti Vabadussõja veteran Jõesaar ja K. Kopvillem.

K. Kopvillem tutvustas lühidalt aktusekõnelejat Udo Petersood, misjärgi EKN esimees mainis Seedrioru tähtsust eestlastele, kes tulevad siia sügava põhjusega, et tunda siin rahvuslikus kodus end ühise perena. Siinses kodus on tekkinud oma hing, mis on juurtega kinni kodumaas. Siin on eesti vaim ja rahvuskultuuriline tunne juba aastaid püsinud, lastes seda pinda tunda meile kodumaana. Siit kanduvad meie mõtted kaugemale kodumaale, sellele me tunneme kaasa ja anname tõotust oma võitluse jätkamiseks. Ta sidus oma kõne lõpu Võidupüha pühitsemisega, milleks me süütame võidutule ja hoiame seda oma hinges, et teada et võitu ei saa olla ilma võitluseta. (Avaldame U. Petersoo kõne oma ajalehe järgmises numbris).

Toronto Eesti Võitlejate Ühingu liikmed marssisid tõrvikuga tule süütamiseks ehitatud aluse juurde, V. Kana raporteeris Eesti Vabariigi aupeakonsul I. Heinsoole, et võidutuli on süütamiseks kohal. Tuli ulatati üle aupeakonsulile, kes selle süütas. I. Heinsoo ütles oma sõnavõtus, et eesti rahva ühe südamelähedasema traditsiooni pidamine on tulnud Seedriorule.

Kandku see sümboolne tuli eesti rahva kustumatut tänu nendele, kelle tööga saavutati Eesti riik. Sümboliseerigu see tuli meie usku ja lootust, kostku see tõotus ja hüüd kogu maailmale, et eesti rahvas pole veel surnud.

Järgnevas tervituste osas tervitas I. Heinsoo E. V. esindajana ja soovitas mõelda neile tublidele Seedrioru eestlastele kelle tööga see koht on nii kauniks saanud. Ta avaldas tänu arvukaile esinejaile ja rahvale, kes seda päeva olid tulnud üheskoos veetma.

(Järg lk. 5)

Seedrioru kontsert-aktusel oli pühalikuks momendiks lillede ja pärgade panek Eesti eest langenute monumendile. Pildil noored lilledega, Hamiltoni sõjaveteranid pärjaga asutumas monumendi poole.

Foto: Vaba Eestlane

Aleksander Haavaniidu suur annetus Eesti Sihtkapitalile

Aiandusteadlane ja aiandusäri omanik Aleksander Haavaniit pärandas oma suure aiandusäri „Springmount Nurseries", mis asub Ontarios, Owen Soundi linna äärelinnas, Eesti Sihtkapitalile Kanadas. Vastavale aktile kirjutati Aleksander Haavaniidu ja Eesti Sihtkapital Kanadas esimehe H. Lupp'i poolt Owen Soundis alla möödunud laupäeval. Nagu „Vaba Eestlane" kuuleb, jääb Eesti Sihtkapitalile kuuluv aiandusäri edasi tegutsema mänedzheri juhtimisel, kelleks on aiandusarhitekt Erik Hess.

Aleksander Haavaniit on teinud möödunud aastatel Eesti Sihtkapitalile suuri annetusi, mis ulatuvad kümnetesse tuhandetesse dollaritesse. Nüüd Eesti Sihtkapitalile kingitud aiandusäri väärtust võib hinnata mitmesaja tuhande dollarile.

Uus maantee ehitatakse lõuna poole Jõekääru

Ontario transpordi- ja kommunikatsiooniministeeriumis on nüüd otsustatud, et suur uus idalääne maantee, mis ühendab maantee nr. 400 ja maantee nr 12 lõuna poolt Simcoe järve, siirdub läbi lõuna poolt Udorat, millega Jõekääru Eesti Laste Suvekodu ja eestlaste sealne suvitusala pääsevad uue maantee ehitamisega tekkivatest häiretest. Transpordi- ja kommunikatsiooniministeeriumis oli seni kalkuleerimisel kolm uue tee varianti, kusjuures ühe variandi kohaselt uus tee oleks möödunud otse Jõekääru külje alt, mis oleks toonud laste suvekodu lähikonda suure liikluse, autode müra ja rikutud õhu. Ministeerium tegi oma otsuse paljusid tegureid arvesse võttes. Uus tee ehitatakse kolmes faasis ja läheb maksma ca 20 miljonit dollarit. Esimesena tuleb ehitamisele tee keskmine osa, millele järgnevad idapoolne ja lõpuks läänepoolne osa.

Rahvamurd täitis Seedrioru lauluväljaku jälgides huviga ettekandeid ja kõnesid.

Foto: Vaba Eestlane

Kolm auhinda Tallinna paviljonile

Toronto Karavan lõppes balliga Royal York hotelli ballisaalis

Möödunud esmaspäeva õhtul toimus Royal York'i peosaalis pidulik Karavani lõpetamine. Ligemale tuhat peolist, neist paljud oma rahvusrõivais jätsid rahvusvahelise pildi. Kavas oli üheksapäevalise töö hindamiste tulemuste avaldamine ja auhindamine. Pidustusest võttis osa Kanada riigisekretär J. Roberts, Ontario leitnantkuberner Pauline McGibbon ja Toronto linnapea D. Crombie.

Veelkord esinesid etnilise grupina Manila paviljoni tantsijad. Karavani komitee esimees L. Kossar meenutas lühidalt pidustuste 10-aastast ajalugu ja õnnitles neid, kes selle aja on pidevalt sündmusest osa võtnud.

Riigisekretär Roberts tõstis esile sellise sündmuse tähtsust kus paljud etnilised grupid on ehitanud ja loonud uue ühiskondliku vormi, mis iga aastaga on muutunud huvitavamaks.

Ta tõi kõigile tervitusi Kanada peaministri ja valitsuse poolt.

Järgnes paviljonide auhindamine, kus juba alul huvitavama sisekujunduse eest Tallinn sai teise koha Amsterdami järel. Järgnes kunsti ja käsitööde auhind, kus Tallinn hinnati parimaks ja kolmandaks sai Tallinn parima lavastuse, õigemini lavastatud meelelahutuse auhinna.

Kuna need kolm auhinda järgnesid peagu üksteise järel, siis oli kohaloleva arvuka eestlaspere rõõm väga suur ja tähelepanu Tallinnale suunatud.

Teistest auhinnati: parim toit oli Manilas, parimad kostüümid Manilas, parim lavastuse koreograafia Lvivis, parim üldine meelelahutus Manilas, parim muusikaline teatrilavastus Perthis, Zena Kossari eriauhinna sai Toronto ooperi paviljon, aasta-linnapea nimetati Glasgow'ist, parimaks paviljoniks hinnati Varssavi, ja lõpuks, avas leitnant-kuberner Pauline McGibbon ümbriku, kus selgus,

et Miss Karavan 1978-ks oli valitud Miss Tokio, tema järglased Miss Manila ja Miss Belgrade.

*

Toronto Karavani Tallinna paviljon lõpetas oma tegevuse hoogsa lõpuspurdiga möödunud laupäeval. Vaatamata pikale nädalalõpule ja ilusatele ilmadele, mis meelitas paljud inimesed linnast välja suvemajadesse ja järvede äärde, olid Eesti Maja saalid rahvast tulvil. Meeleolu oli ülev ja rahvas nautis ilmse mõnuga paljusid ettekandeid,

mida täiendas oma panusega bariton Avo Kittask, kes oli tulnud erakorraliselt Tallinna paviljoni kava sel õhtul täiendama.

Huvitaval kombel oli rahvas sel õhtul alkohoolsete jookide tarvitamisega väga tagasihoidlik, kuna toidust saadud sissetulekud ületasid tunduvalt kangemate jookide läbimüügi. Enne paviljoni sulgemist jagati nendele tegelastele, kes olid andnud Karavanile suure panuse, tänutäheks välja eesti õllekapad.

Tallinna linnapea Kalju Jõgi mainis teisipäeva hommikul „Vaba Eestlasele", et seekordne Karavan õnnestus üle ootuste hästi, mida kinnitavad lõpubanketil Tallinnale antud kolm auhinda.

Need auhinnad ei ole mõeldud ainult üksikute isikute esile tõstmiseks vaid kõigi nende inimeste töö hindamiseks, kes andsid Tallinna paviljoni õnnestumiseks oma ennastsalgava panuse, mainis Kalju Jõgi.

Eriti tuleb hinnata noorte tööd ning auhinnad tiivustavad neid ka tulevikus Tallinna paviljoni korraldamisel ja organiseerimisel tegutsema.

Võitlejate ühingute liikumine tõhusamaks

Ülemaailmse Eesti Vabadusvõitluse Keskuse peakoosolek Hamiltonis

Ülemaailmse Eesti Vabadusvõitluse Keskuse esimees ksv. August Jurs rõhutas oma sõnavõttudes organisatsiooni peakoosolekul Hamiltonis võitlejate liikumise sisukamaks ja tõhusamaks muutmise vajadust. Rahvusvaheline olukord on muutunud meile soodsamaks ja meie kohuseks on seda täielikult oma kasuks ära kasutada.

Peakoosolekul olid esindatud USA ja Kanada liidud, Inglismaa Eestlaste Ühingu. Sõjameeste Koondise esindaja V. Raiend ja Eesti Võitlejate Ühing Adelaide'is esindaja E. Lindaja.

Koosoleku juhatajaks valiti Ylo Anson ja protokollijaks E. Lindaja.

Eelmise aasta protokolli kinnitamisel selgus, et välja andmisele on tulemas kaks inglise keelset väljaannet Eesti diviisi võitlejate kohta II maailmasõjas.

Üks raamat on ilmumas Inglismaal ja teine USA-s. Keskuse esindaja H. Uus on püüdnud kontaktis olla raamatute väljaandjatega, et püüda kaitsta meie suhtes faktide tõetruudust.

Keskuse tegevuse aruande esitas A. Jurs, millest selgus, et Rootsis on teoks saanud Eesti Sõjameeste Ühing. Tegevust on püütud ka elustada Argentiinas ja Brasiilias. Keskuse juhatus on pidanud sidet asukohamaade keskuste tsiviil organisatsioonidega, püüdes toetada nende Eesti vabaduse võitlust.

Keskuse esimees on olnud kontaktis Kanada kaitseministri Dawson'iga, opositsiooni juhi Clark'iga ning mitmete teiste parlamendiliikmete ja senaatoritega.

Teoks oli ka saanud Keskuse teenete risti välja andmine. Seni oli annetatud kaks II klassi ja kolm III klassi risti. Kanada Liidu tegevuse aruande esitas K. Tori. Liit on alustanud aktsiooni — kaasa tõmmata kõiki senini tegevusest eemale jäänud kaasvõitlejaid, elustada Võidupüha tähistamist ja kaasa aidanud Balti Veteranide Korps'i tegevusele. K.E.V.Ü. Liit tähistab tuleval aastal oma 25. a. juubelit.

Inglismaa sõjameeste tegevusest andis aru V. Raiend, millest selgus, et tegevus on toimunud ühise võitlussihi — Vaba Eesti — eest! Austraalia võitlejate aruande esitas E. Lindaja, kes alles hiljuti nimetati nende esindajaks Keskuse juurde. Sealne tegevus on toimunud sujuvalt. Tehakse juba ettevalmistusi ESTO-80 osavõtmiseks ja võitlejad on tõhusalt kaasa aidanud „Eesti Rahvuskongressi Põhikorra" kavandi koostamiseks. USA Liidu tegevusest kandis ette E. Kool, kes ütles, et Liit tähistab oma 25. a. tegevuse aastapäeva 30. sept. 1978. a. Lakewoodis. USA ühingud on kaasa aidanud USA Kongressi ja Senati resolutsioonide toetamisel Belgradi konverentsi puhul. Liit on teinud selgitustööd ja hoiatanud eestlaste keskusi praeguste Nõukogude Liidust saabuvate „külastajate" eest.

Keskuse tegevuskava esitas H. Lember, millest selgus, et tegevuse peasihiks on ühendada kõiki kaasvõitlejaid kõikidel mandritel ühe „lipu" alla ja koondada läti ja leedu keskused ülemaailmseteks ühisteks sammudeks kui see osutub vajalikuks. Kavas on väärtustada meie vabadusvõitlejaid teeneteristidega ning jatkata mälestusristide väljaandmist, jätkata kolonel A. Rebase mälestusprojekti läbiviimist, arendada tihedat koostööd Rootsis loodud sõjameeste organisatsiooniga ja aidata neid ESTO-80

(Järg lk. 5)

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $30.—, poolaastas $16.— ja veerandaastas $9.—, kiripostiga aastas $48.—, poolaastas $25.50 ja veerandaastas $13.50.
TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $32.—, poolaastas $17.— ja veerandaastas $9.50. Kiripostiga USA-s: aastas $53.—, poolaastas $27.50 ja veerandaastas $15.—
LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $62.—, poolaastas $31.50 ja veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 c. — Üksiknumbri hind 35 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Avaldus Kremlist

Ühendriikide president Carteri ja tema välispoliitilise nõuandja Brzezinski teravad kommentaarid N. Liidu ja Kuuba agressiivse poliitika kritiseerimiseks Aafrikas on pannud Kremli võimumehed võrdlemisi piinlikku olukorda ning tekitanud neile raskusi rahvusvahelise koostöö rindel. Kuna ameeriklased seni tagasihoidlikult vaikisid ja venelastele ja nende käsilastele olid antud vabad võimalused Aafrikas oma vallutamisoperatsioonide sooritamiseks, siis lõid president Carteri ja Brzezinski hoiatused ning samuti ka Belgia ja Prantsusmaa sõjajõududega teostatud aktsioonid Zaires sealsete valgete päästmiseks Kremli kalkulatsioonid ja vabad opereerimisvõimalused teatud määral segi ja venelased on sunnitud kogu maailma ees oma agressiivset tegevust põhjendama ja õigustama.

See põhjendus ilmus äsja nõukogude valitsuse pika ja detailse avaldusena ja kommunistliku taktika kohaselt kujutab see Kremlist välja antud paber venelaste ja kuubalaste õigustamist ning läänerriikide süüdistamist, moodustades sellega veidra rahvusvahelise dokumendi, mida võib tituleerida kõige labasemaks N. Liidu valitsuse propagandaväljaandeks. Läänerriikide riigimeestele, diplomaatidele ja poliitikutele, kes seni N. Liidu agressiooni Aafrikas on püüdnud vaadata leebe pilguga ja läbi roosa prilli, on see dokument aga väärtuslikuks lugemismaterjaliks ja näitab eriti kujukalt, millised on N. Liidu ja tema satelliitide kavatsused Aafrikas ja mida on venelastelt selles maailmajaos tegelikult oodata.

N. Liidu valitsuse läkitus koosneb kuude punkti koondatud propagandavalingutest. Esimeses osas kirjeldatakse Aafrikas valitsevat üldist olukorda Moskva vaatevinklist ja väidetakse, et koloniaal-impeeriumide kokkuvarisemisel on Aafrikas toimunud suured muudatused ning mitmed Aafrika rahvad on valinud endile sotsiaalse riigivormi. Edasi mainitakse, et N. Liit toetab sellist arenguprotsessi ning järgib kõrvalekaldumatult solidaarsusprintsiipe Aafrika rahvaste võitlusega sõltumatuse ja vabaduse, rahvusliku ja sotsiaalse progressi ja siseasjadesse mittesekkumise eest.

Seda idealistlikku asjade arengut häirivad aga Kremli dokumendi alusel läänerriigid ja endised koloniaalvõimud, kes ihuvad hammast Aafrika maapõuevaradele. Ja siis algab venelaste deklaratsioonis äge läänerriikide manamine Zaire lõunaprovintsi Shabasse sooritatud belgia ja prantsuse langevarjurite operatsioonide pärast, millede abil teatavasti päästeti sajad valged Angoolast Zairesse tunginud kommunistlike bandiitide ja terroristide küüsist. Kuna belgia ja prantsuse langevarjurite operatsioonidele pühendatakse Kremli avalduses palju tähelepanu ning sarjatakse seda päästmisaktsiooni põhjalikult, siis võib oletada, et Kremlile oli langevarjurite kiire ja efektiivne kohale saatmine halvaks ja ootamatuks üllatuseks ning rikkus nende plaane maapõuevaradest rikka Zaire lõunaprovintsi vallutamiseks.

N. Liidu ja Kuuba operatsioone Aafrikas õigustatakse sotsialismimaade abistamisega endale vabaduse saavutamiseks ning toonitatakse, et „N. Liit on arengumaades nende jõudude poolel, kes kaitsevad rahvusliku sõltumatuse, sotsiaalse progressi ja demokraatia üritust". Rõhutatakse, et N. Liit ei otsi seejuures mingit kasu endale, ei pea jahti kontsessioonidele, ei taotle poliitilist ülemvõimu ega sõjaväebaase. Kogu selle pika propagandadokumendi ülesandeks on kõigele muule lisaks õigustada venelaste Aafrika operatsioone ka detente poliitika seisukohast lähtudes, mainides, et pingelõdvendus ei eelda hoopiski ajaloolise arengu objektiivsete protsesside kunstlikku pidurdamist.

Kremli dokumendis on paljud otsitud sõnad ja ekspertide poolt kombineeritud laused ilusasti ritta pandud, kuid need ei selgita meile kahjuks, mida teevad N. Liidu kindralid ja nõuandjad Etioopias, Lõuna-Jeemenis, Angoolas ja Mosambiigis. Need ei selgita ka meile, miks relvastavad ja ässitavad Aafrikasse saadetud vene agendid musti ekstremiste ja terroriste veretöödele, millede klassikalisteks näideteks on paljude valgete mõrvamine Zaires ja valgete misjonäride ning nende naiste ja laste kõige julmem tapmine Rodeesias. Nendel terrorioperatsioonidel, mida venelased praegu organiseerivad Aafrika riikides, ei ole midagi tegemist vabanenud maades kohalike rahvaste võimu kindlustamisega vaid võimu usurpeerimisega kommunistliku süsteemi rakendamiseks ning Aafrika painutamiseks Kremli imperialistide kontrolli alla. Seda ei suuda eitada ka kõige peenemate valede alusel koostatud avaldus.

K.A.

Seltsimees Brezhnevi truu jahikoer Aafrikas.

Leedu „välisminister" anub USA-lt tunnustust

Kremli omapärased manöövrid Washingtonis

Leedu kommunistlik „välisminister" Vitautas Zenkevicius on andnud ameerika pressile jutuajamise, püüdes ameerika avalikkust mõjutada Balti riikide okupatsiooni tunnustamiseks. Tema jutuajamise, kohati kuni 5-veeruliste pealkirjade all, tõid telegraafiaagentuur UPI vahendusel paljud ameerika ajalehed. „Välisminister", kellele Moskva on andnud ainult konsuli ülesanded, püüab lugejaid veenda, et tema võiks Moskvaga isegi protsessima hakata ja Leedu „vabariigile" suuremaid õigusi nõuda.

Propaganda-jutuajamise peamõte on, et USA ja Leedu (muidugi siis ka teised Balti riigid) võiksid jälle saada headeks sõpradeks, kui ainult Washington tunnustaks nõukogude rezhiimi Baltikumis.

„Välisminister" ütleb targu „nõukogude rezhiimi", mitte nõukogude okupatsiooni.

Praegune olukord on täiesti absurdne, kinnitab Zenkevicius, kes näib olevat usaldatav kommunist, kuna ta on tegutsenud ka USA saatkonnas Washingtonis ja hiljem N. Vene UNO esinduses. Ta küsib retooriliselt: Miks USA tunnustab N. Liitu, kuid ei tunnusta mõnda osa sellest?

Ta kinnitab edasi, et tunnustamisest olevat huvitatud ka „paljud leedulased Ühendriikides", kes tahtvat minna kodumaale tagasi vanaduspäevi veetma. Kuna USA Leedus kehtivat rezhiimi ei tunnusta, siis ei saa nad minna, sest nende pensioni USA-s ei saa Leedusse järele saata. „Välisminister" maalib päris liigutava pildi, kuidas oma puhkeaja väljatöötanud vanad tahaksid elada Leedus, „naeruväärse mittetunnustamise" pärast ei saa aga sinna elama minna.

UPI reporter lisab omalt poolt, et USA ei tunnusta Balti riikides valitsevaid rezhiime, kuna need riigid — Eesti, Läti ja Leedu — on vägivaldselt annekteeritud N. Liidu poolt.

Seetõttu USA diplomaadid, kes töötavad USA konsulaadis Leningradis, astuvad kontakti Tallinnas, Riias ja Vilniuses ainult madalamate funktsionääridega, sedagi peamiselt kultuurilisel alal.

Leedu „välisminister" ütleb demagoogiliselt, et selline nähtus olevat jällegi absurdne. See olevat sama, kui mingi riigi diplomaat läheb Pariisi, astub kontakti Pariisi linnapeaga, aga ei tunnusta Prantsuse presidenti.

Edasi Leedu „välisministri" demagoogilist propagandat:

Ameerika diplomaadid ütlevat, et mittetunnustamine olevat absurdne.

Mittetunnustamist nõudvat vaid väike leedu „lobby" Washingtonis.

UPI reporteri kommentaar: USA ei tunnusta praegust olukorda, kuna okupats ooni rezhiim kehtestati Balti riikides rahva enamuse tahte vastu.

Helsingi kokkuleppe puhul USA kinnitas, et see seisukoht jääb endiselt püsima.

UPI reporter oli küsinud, missugused funktsioonid on Leedu välisministril. „Välisminister" on sunnitud tunnistama, et tal olevat peamiselt konsulaarülesanded. Muidugi, Leedu võivat saata ka oma saadikuid välisriikidesse, kuid kuna riike on palju, siis väikesel Leedul lihtsalt ei jätkuvat nii palju esindajaid.

(Esinejaid määratakse ka riikidegruppidele, mida tihti teevad ka suurriigid. Miks Leedu, Läti ja Eesti seda ei tee?). Leedu võivat olla õnnelik, et Moskva on lahkelt nõus ka Leedut välisriikides esindama.

Edasi ütleb „välisminister", et Leedu võivat ka omapead sõlmida teiste riikidega lepinguid. Kui Moskva neid ei tunnusta, võivat Leedu välisministeerium asja anda N. Liidu ülemkohtu kätte otsuse tühistamiseks.

Reporter lisab: Ta ei ütelnud, kas niisugusel kaebusel üldse on edu.

Vesi juhitakse põhjast lõunasse

Soome lahe piirkonnad võivad venelaste suurte plaanide tõttu sattuda veepuudusesse

N. Liidus on käimas ulatuslik mõttevahetus hiiglaslike veemassside uuestijagamise üle. Eesmärgiks oleks vee juhtimine Volga ja Doni tööstusaladele ja kuivadele stepialadele, kuid mis mõningate asjatundjate arvates võiks tekitada katastrofaalseid muudatusi Soome lahes, Laadogas, Äänisjärves ja isegi Lõuna-Soomes.

Helsingis ilmuva Hufvudstadsbladeti järgi on hõredalt asutatud Ida-Karjala ja Komi asjatundjad avaldanud ajakirjas Sever arvamist, et niisugused plaanid on hädachtlikud nimetatud aladele, Soome lahel ja selle läheduses.

Nad leiavad, et Volga vesi voolab läbi tihedalt asustatud tööstus- ja põllumajandusalade tuiksoone, on juba tugevasti roiskunud.

Steppide kunstlik niisutamine, puhastamata tööstus- ja põllumajandusvete laskmine Volgasse on viinud tugevasti selle vee kvaliteeti alla.

Juba 1975 ütles peaminister Aleksei Kossõgin, et veevarude uuestijagamine nende toomisega põhjast Lõunasse on üks N. Liidu majanduselu tähtsamaid ülesandeid tulevikus.

Nimetatud plaanide tuumaks on, et põhjas asuvatest jõgedest ja järvedest tuleks juhtida vett alla lõunasse. Kuid karjala teadlane Biske on küsinud, kas sellega ei tekitata tohutut kahju vett andvatele aladele.

Tema järgi seda küsimust ei ole üldse arutatud — ainult seda, kust rohkem ja kasulikumalt vett saaks.

Komist päritolev teadlane Bratsev on arvustanud eelkõige vee juhtimist Petshorast Kamajõe kaudu Volgasse. Tema arvates ei tohiks vett Petshorast mingil juhul võtta. Võetagu siis juba Siberis asuvast Ob-jõest. Tema arvates võib see paista lühikeses perspektiivis kallimana, kuid on pikemas perspektiivis majanduslikult kasulikum.

Moskvas on tehtud tervelt seitse erinevat plaani. Kõigi nende järgi juhitakse Äänisjärvest, mis asub Ida-Karjalas, tohutuid veemasse lõunasse. Biske ongi oma uurimuse pealkirjaks pannud „Päästke Äänisjärvi!".

Sellest järvest juhitakse nimetatud plaanide järgi 12-99 miljardit kuupmeetrit aastas lõunasse. Biske arvates tooks see raskesti ettearvestatavaid muudatusi ka Soome lahele ja teistele selle juures asuvatele aladele, kuna need on Süvari ja Vuoksi jõgede kaudu ühenduses Äänisjärvega.

Soomest käis hiljuti delegatsioon veevalitsuse peadirektori Simo Jaatineni juhtimisel tutvumas nende plaanidega Moskvas.

Nii nagu Soome ametlike esindajate muljed ikka, olid ka selle delegatsiooni muljed positiivsed.

Jaatinen ütles ms:

„Reisil N. Liitu selgus mulle, et need korraldused on ainuke võimalus, kui tahetakse viljasaaki tulevikus kindlustada. Niisutamise tõttu on näiteks Kaspia mere pind langenud paar meetrit ja langeb pidevalt. Niisutamise lõpetamine või ainult tunduv vähendaminegi tähendaks teisalt katastroofi. Rohkem vett on seega ilmtingimata vaja". (E. R.).

Kommentaarid

Okupeeritud Eestist välismaale saabunud kirjas kirjutab kirja kirjutaja, et tema ei saa aru, mille eest inimesed ostavad endile Eestis autod ja kust saavad nad sellised sissetulekud, et maksta tuhandeid dollareid mõne väikese sõidumasina eest, mille järgi tuleb pealegi sabas seistes mitu aastat oodata.

Kirja kirjutaja ei saanud seda loomulikult ütelda, kust need rahad tulevad, ehkki see on igale Eestis elavale inimesele selge. Ajalehed hurjutavad pidevalt inimesi, kes mustal turul kombineerivad, riiki varastavad ja oma sissetulekute suurendamiseks igasuguseid majanduslikke kombinatsioone teevad. Sealjuures peavad lehemehed vaikides mööda minema sellest, et selline elu kuulub kommunistliku süsteemi juurde ja kes illegaalseid trikke kasutada ja kombineerida ei oska, see ka kusagile ei jõua ja peab elama nii majanduslikult kui ka sotsiaalselt kõige madalamal ja armetumal ühiskonnaastmel.

Raha tehakse Eestis mitmet moodi. Kujuka näite toob sellest Tallinnas 23. juunil ilmunud „Rahva Hääl", kus E. Sõge nimeline kirjasaatja esitab pikema artikli pealkirja all „Kuidas kooperatiivi esimees rikkaks läks...". Kirjutises on juttu aianduskooperatiivi „Uus Muuga" esimehest A. Talpasest ja selle tulutoovatest kombinatsioonidest töölepingute sõlmimisel. Nii näiteks võttis ta kooperatiivi traktoristi töötasult endale 367 rubla, puurimismasinajuhi töötasule pani ta oma „palgana" juurde 106 rubla, ühe brigadiri töötasust võttis ta endale 550 rubla. Ta võttis allkirjad täitmata töölepingutele ja kui kooperatiivile toodi 60 autokoormat killustikku, siis maksis ta 10 rubla koormast, kokku 600 rubla. Kuid hiljem täitis ta töölepingu paberid 365 koormale kokku 4123 rubla eest, pannes võltsimisega saadud summa oma tasku.

Need olid ainult üksikud näited kooperatiivi esimehe operatsioonidest, milledele liitusid altkäemaksud, „preemiad" ja „meelehead" lepinguosalistele. Kuid neid mehi on vähe, kes oma tehingutega pääsevad ajaleheveergudele. Suurem osa sellistest operaatoritest ajavad oma äri vaikselt, osavalt ja tagasihoidlikult, õppides nõukogude „majandussüsteemi" põhjalikult tundma Eestisse saabunud venelastelt, kes riigi tüssamise tehnikat on õppinud ja edukalt viljelenud juba 60 aastat.

*

Läänemaailma jälgib pingsalt kahe kommunistliku suurriigi — N. Liidu ja Hiina — pinevaid vahekordi. Kuid praegusel momendil oleks vist vajalikum koondada oma tähelepanu kommunistlikkude riikide vahel tekkinud vaenulainete

(Järg lk. 3)

Eestis nõutakse Ristikivi teoseid

„Sirbis ja Vasaras" 19. 5 esitab kirjandusloolane ja kriitik Endel Nirk pikemas artiklis muuseas nõudmise: Antagu lugejaile Karl Ristikivi teoseid!

„Õige lühidalt ka K. Ristikivist, kirjanikust, kes oma romaaniloomingu paremikuga seisab kindlasti eesti kirjandusloo suurte kujude hulgas. Nüüd, mil autori ajalik elukäik lõppjaamani jõudnud, ei peaks enam olema tarvidust viivitada tema peamiste teoste kättesaadavaks tegemisega. Ristikivi nn. Tallinna triloogia kuulub meie romaaniklassikasse, sinna kõrvale paigutuvad ligikaudu samaväärseina pagulusummikut dokumenteeriv „Hingede öö" ja ulatuslikust ajaloopildistuste sarjast vähemalt „Rõõmulaul", „Nõiduse õpilane" ja „Lohe hambad". Mis sellest, et viimased võõrsil loodud, see on ometi kirjanduspärand, mis kuulub eelkõige meile, meie lugejaskonnale."

VALVEARST NÄDALALÕPUL

8. ja 9. juulil on valvearstiks dr. H. Tari, tel. 922-3824.

Mälestusalbum eestlaste sõbrale Glyn Allen'ile

Suurele eestlaste sõbrale ja endisele riigisekretäriaadi kodakondsuse sideametnikule Glyn Allen'ile kingit eestlaste ja hollandlaste poolt fotode album, mis kirjeldas pildis esimest „Holiday Festival'i", mis toimus Glyn Alleni organiseerimisel 1976. aasta lõpul ja 1977. aasta algul Torontos Science Centre'is. Albumis esitatud fotod olid fotograaf Tommy Tomsonilt ning albumi kujundasid ja kavandasid Ene Runge ja hollandlanna Kay Spaan.

Glyn Allen oli väga huvitatud mitmekultuuri rakendamisest ja töötab veel praegugi sellel alal ehkki ta on juba siirdunud erru. Holiday Festival'i idee tekkiski kultuurilisest tööst mitmete rahvusgruppidega. Erus olles on ta kirjutanud raamatu „Days to Remember" — Observances of significance in our multicultural society. Raamatus leiduvad 70 rahvuse tähtsamad riiklikud pühad ning sel on toodud ka korrektsed andmed Eesti rahvuslike tähtpäevade 24. veebruari, 14. juuni, 23. juuni ja 24. juuni kohta. Raamat maksab 1.50 dollarit ning seda on võimalik hankida valitsuse raamatuärist Bay tänavalt.

Albumi üleandmine toimus pidulikult hollandlanna Kay Spaan'i kodus, kuhu Glyn Allen oli kutsutud koos abikaasaga.

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

vaatlemiseks Indo-Hiinasse, kus üheit poolt üksteist piirirajoonides veristavad Kambodzha ja Vietnam ning teiselt poolt üksteisele rusikat vibutavad Vietnam ja Hiina.

Kommunistlikud riigid on propaganda ja rahvusvahelise vendluse säilitamise huvides alati katsunud nende vahel tekkinud vaenuvaldusi läänemaailma eest varjata, kuid vahete-vahel võtab punaste vahele tekkinud „vennaviha" sellised mõõtmed, et seda enam varjata ei suudeta.

Sellised on praegu Hiina ja Vietnami vahekorrad. Nii sulges Hiina valitsus oma kolm konsulaati Vietnamis, mida peetakse kommunistlikke riikide omavahelises suhtlemises väga ebatavaliseks sammuks. Põhjused kahe riigi vaheliste vastuolude tekkimisel on mitmesugused. Esiteks ei tunne Hanoi võimumehed erilist sõprust Pekingi valitsejate vastu ning peavad vajalikuks teha oma kummardused Moskva poole, teiseks röövisid Vietnami kommunistlikud võimud Lõuna-Vietnami vallutamise järele paljaks sealsed 130.000 jõukat hiinlast (mida nad tegid ka teiste Lõuna-Vietnami elanikega) ja kolmandaks on mõlemad riigid sattunud territoriaalsete vaielustesse Lõuna-Hiina meres asuvate mõningate saarte pärast, kus arvatakse olevat rikkalikud õlitagavarad.

Nende vastuolude täiendavaks selgitamiseks tuleks märkida, et Hiina ja Vietnam on Kagu-Aasias oma mõjuvõimu laiendamise pärast tülitsenud aastasadu. Kommunism on neid vastuolusid mõningal määral leevendanud kuid mitte kõrvaldanud. Ja selles olukorras näib olevat tõepõhi all Vietnamist saabunud teadetel, et Vietnami kaitseminister Vo Nguyen Giap on koos N. Liidust kohale saadetud sõjaväeliste ekspertidega uurinud Hiina—Vietnami piirirajoone ja Vietnami kaitsevõimalusi kui Hiina peaks Vietnami ründama.

Nagu sellest nähtub, käivad „ühinenud proletaarsed" üksteisega suhtlemisel noad taskus, sest üks ei usalda teist ning ei tea millal teine võib talle kõri kallale karata.

AMI

Tallinna Karavanipidustusel oli esimeseks kõrgemaks külaliseks senaator Richard Redway. Pildil vasakult paviljoni hostess Ellen Peterson, linnapea Kalju Jõgi, senaator R. Redway ja Tallinna printsess Kadi Kaljuste. Foto: J. Kreilis

8 lektorit okup. Eestist Rootsi

Uued tuuled Balti Instituudis Stokholmis

STOKHOLM — Nagu „Vaba Eestlases" juba varem teatatud, alustab balti pagulaste poolt loodud organisatsioon Balti Instituut otsekontakti okupeeritud Balti riikidega, kutsudes oma üritustele sealt lektoreid ning okupatsioonivõimud on selle kutse aktsepteerinud. Balti Instituut on saatnud selle algatuse kohta välja ajalehtedele pressiinformatsiooni kuid selle lakoonilisest sisust ei selgu, milleks selliseid kontakte loodi ja mida nendega taotletakse.

Informatsioonis mainitakse, et loengud toimuvad sügisel 4. septembrist kuni 7. septembrini ning korraldatakse osalt koostöös Stokholmi ülikooliga ja Uppsala ülikoolis. Loengute kohad ja ajad on täpselt määramata ning teatatakse hiljem.

Eestist on kutsutud esinema alljärgnevad erialade lektorid:

Need on järgmised: 1) prof. Jaak Põldmäe — eesti kirjandus, 2) Madis Norvik — eesti keele ja teiste soome-urgi keelte uurimine, 3) Enn Vetemaa — ilukirjandus, 4) Jaan Rääts — eesti kaasaegne muusika, 5) Veljo Tormis — eesti rahvamuusika traditsioon, 6) Lea Tormis — eesti lavakunst, eriti teater, 7) Jaak Kangilaski — eesti kunst käesoleval sajandil (diapositiivid), 8. Eduard Tinn — loominguliste organisatsioonide ajakirjandus.

„Osa nendest on nõus pidama ettekannet ka võõrkeeltes. Tõenäolikult Kangilaski, Rääts, Lea Tormis ja Põldmäe", üteldakse informatsioonis.

Eesti Nõukogude Entsüklopeedia andmetel on kutsutuist kirjanik Enn Vetemaa ja helilooja Jaan Rääts kommunistliku partei liikmed — esimene aastast 1966, teine 1964, olles parteis jõudnud keskkomitee liikmekandidaadi astmeni.

Enn Vetemaa oli mõne aasta eesti kutsutud esinema Uppsalasse sealse ülikooli soome-ugri õppetooli kaudu ühenduses eestikeelse nõukogude kirjanduse näitusega.

Et Nõukogude suhtumine Balti Instituuti on muutumas, ilmnes läti põgenikele saadetavast nn. kodukutsumise ajalehest „Dzimtenes Blass" (Kodumaa Hääl, vastav eestlaste poole suunatud „Kodumaale"), mille lisas ilmus mõni aeg tagasi Stokholmis tegutseva Balti Instituudi kohta pikem artikkel pealkirjaga „Balti Instituudi aktsiad tõusevad", mis pidi olema informatsioon Stokholmist. Läti ringkondade arvates on see kirjutatud siinses N. Liidu saatkonnas, kus eestlaste kõrval on ka üks lätlasest „kolmas sekretär".

Selles artiklis puudutatakse Balti Instituudi taotlusi Stokholmi ülikooli tiiva alla pääsemiseks pooldavas sõnastuses: „Mitte ainult finantsid, vaid ka teaduslik panus kujuneb suuremaks ja olulisemaks kui Instituut kuulub ülikooli juurde ega ole üksnes mingi väike pood. Seejuures kujunevad olulisiks ka ühendused Nõukogude Baltikumiga, kus Stokholmi ülikooli arvestatakse.

Ülikooli ümber koondunud balti teadlased saavad võimaluse kasutada Nõukogude raamatukogusid, kohtuda kolleegidega ning kasutada eriteadlasi."

Puudutatakse edasi veel Balti Instituudis tekkinud shismi, mille tagajärjel selle algataja dots. Bruno Kalninsh esimehe kohalt lahkus. Ta olevat püüdnud Instituuti viia „rahvavaenulisele teele".

Teised aga olevat tähelepanu juhtinud „natsionalistlikele tendentsidele," mis on põhjustanud piiratust Instituudi tegevuses". Läti propagandaleht rõhutab, et negatiivset hinnangut ei saa aga üldistada — tõstetakse nimepidi esile läti teadlast, kes on juhatuses ja on teinud positiivset tööd, mh. uurides Nõukogude Läti filoloogia aluseid. Hinnatakse positiivselt ka uut juhatust: „Uus juhatus on näidanud, et asjad arenevad edasi... ei tohi vaadata tagasi minevikku, vaid tuleb tegeleda ka oleviku ja selle argipäevaga, mille moodustab kodumaa, meie isamaa."

Balti Instituut on sügiseks projekteerinud erilise noortesümpoosioni Hässelby lossis, milleks on Invandrarverketilt küsitud toetust 18.000 krooni (ca $4500.—) ulatuses.

Prof. Jaak Põldmäe on noorema põlve kirjandusteadlane, kes on sündinud 1942. aastal. Ta on Tartus eesti kirjanduse ja rahvaluule kateedri õppejõud. Helilooja Veljo Tormis kannab Eesti Nõukogude Sotsilistliku Vabariigi rahvakunstniku tiitlit ja on lõpetanud Moskva konservatooriumi kompositsiooni klassi. Ta abikaasa Lea Tormist tituleeritakse Nõukogudse Eesti entsüklopeedias teatriteadlaseks.

Lea Tormis on sündinud 1932. aastal tuntud juunikommunisti Paul Rummo tütrena ja on lõpetanud Lunatsharski nimelise teatriinstituudi.

Eduard Tinn on ENSV teeneline kunstnik ja tuntud näitleja ja lavastaja Eestis.

Eesti noor ei õpi emakeelt

Sydneys registreeris ainult kuus eesti õpilast riikliku koolisüsteemi raamides toimuvatele eesti keele kursustele

SYDNEY (MK) — Üle 4000 keskkooliõpilase Sydneys haaras kahe käega kinni esmakordsest võimalusest õppida käesoleval aastal asutatud laupäevases keeltekoolis riigi kulul ja koolisüsteemi raamides oma päritolumaade keeli. Mitmeid õpetatavast 17 keelest, nende hulgas ka läti ja leedu keelt, loetakse fäisõiguslikeks õppeaineiks ja neid saab valida gümnaasiumi lõpueksami aineiks.

Sama võimalus oli ka eesti keelel, mille õpetamise soodustamiseks ja õppeainena tunnustamiseks on asjaajamine käinud juba 1975. a. saadik. Keeleasjatundjad on koostanud ingliskeele õppekava, on muretsetud liikmed nõutud õppekavade ja eksamineerijate komiteedele, loodud õpetajate võrk.

Kuid näib, et kõik ettevalmistused on toimunud asjatult,

sest ei suudeta rahuldada kõige tähtsamat haridusministeeriumi eelnõuet — küllaldast õpilaste arvu. Arv polegi iseenesest nii suur: juba 15 õpilasega oleks saanud asutada klassi, kusjuures need õpilased oleksid võinud olla mitmelt tasemelt, sest nii 11. ja 12. kooliaasta kui ka 8., 9. ja 10. kooliaasta õpilasi oleks saanud ühes klassis õpetada.

Kahjuks aga registreeris õpilasi ainult 6.

„Kõik jutud noorteaastast ja eesti keele rääkimise aastast tunduvad õõnsatena nüüd, kus on selgunud, et eesti rahvusgrupp on üks väheseid erandeid, kes ei kasuta võimalust õppida oma keelt koolisüsteemi kaudu," kirjutab Austraalia eesti ajalehes „Meie Kodu" Austraalia Eesti Seltside Liidu kultuuriala referent Tiiu Salasoo.

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

KAASMAALASED
Laenu vajaduse korral kasutage Toronto Eesti Ühispanga madalaid laenuintressimäärasid.
HÜPOTEEKLAENUD 9,75% aastas
Intressid arvestatud veerandaasta viisi. Laenud on lahtised.
PERSONAALLAENUD 10,2% aastas
Personaallaenud on laenuvõtja surma või jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10 000.— ulatuses.
ÜHENDUSES ON JÕUD!

EESTI KORTERIMAJA,
2368 ja 2378 Queen St. E. Torontos vajab
MAJAHOIDJAT
Helistada pärast kella 7 õ. tel. 699-9071

Eestlane võistleb Quebeci ajutrusti võistkonnas

Quebeci provintsi ulatusega televisiooniküsitlustel saavutas esimese koha Loyola keskkooli võistkond. Iga maakonna parim võistkond tuleb uuesti kokku juuli alul, et leida, kes neist on omakorda parim Kanadas. Sellesse Quebeci võitjate nelikusse kuulub ka Peter Matthews, kelle isa on hollandlane, kuid ema Eha on omaaegse Tallinna tuletõrje pealiku Hans Maide noorem tütar.

Nagu igal spordiharul, nii on ka ajuspordil oma treener, kes meeskonda pidevalt treenib uute küsitlusvõistluste jaoks. Üle Kanada esitatav tv-saade „Reach for the Top" vajab igapäevast treeningut, kus kuni kaks-ja-pool tundi harjutatakse kiireiks vastusteks ja laiendatakse oma teadmisi igaks võimalikuks küsimuseks.

Lisaks sellele tuleb võistkonda kuuluvail pidevalt enda teadmisi laiendada koduse tööga, kuna vastajad peavad teadma kõike, poliitika, spordi, mitme liiki muusika, kirjanduse, geograafia ja muudel aladel.

Peter Matthews on üks neljast, kes on teadlikem ja kiireim oma teadmisi esitama. Grupi treener Martin Walwyn iseloomustab Peterit, et tänavusel keskkooli lõpetamisel viivat ta ära kõik lõpetajale omistatavad auhinnad ja olevat deklareeritud ka võistkonna tugisambaks. Tema tugevamad alad olevat matemaatika ja teadus, aga ta olevat hea ka kunstis.

Peter olevat see, kes vastavat enamusele küsimustest.

Võistlused Kanada parimale võistkonnale toimuvad juuli esimesel nädalal Charlottetownis ja antakse edasi CBC TV-jaamade kaudu üle Kanada.

Kinkige sünnipäevaks „VABA EESTLANE"

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$30.—	$32.—
Poolaastas	$16.—	$17.—
Veerandaastas	$ 9.—	$ 9.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$48.—	$53.—
Poolaastas	$25.50	$27.50
Veerandaastas	$13.50	$15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $62.—, poolaastas $31.50, veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 senti. Üksikumbri hind 35 senti.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 2M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „....." ..... 197.... Tellimise katteks lisan $ ..... sülnjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....
Aadress .....
.....
.....

(Järg lk. 3)

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MINU UNUSTAMATA ABIKAASA

ELISABETH ROHTLA

Neiuna Raudsepp
Sündinud 19. märtsil 1913 Valgamaal
Surnud 29. juunil 1978 Torontos

Leinavad

Jää jumalaga kodu!
Mälestus Sinust ei kustu iialgi —
puhka rahus!

abikaasa JAAN
SUGULASED Eestis

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST VENDA

EVALD KURRISTA'i

sündinud 22. jaanuaril 1913 Tallinnas
surnud 27. juunil 1978 Tallinnas

mälestavad vaikses leinas

Puhka rahus,
armas Evald!

õde MAILA perega
vend RAUL perega

PIKA VALURIKKA HAIGUSEGA ÜLINUS IGAVIKU-UNNE UNUSTAMATA PARIM SÕBRATAR JA HEA PEREKONNATUTTAV

ELISABETH ROHTLA

Mälestavad kurbuses

ALVINE ja THEODOR OLUPER
MEINHARD NIINVEE
ILSE TEITSMAN

ARMAST SÕBRALIKKU

ELISABETH ROHTLA'i

leinavad mälestades

NELLI VOORO perekonnaga
LINDA TUULIK

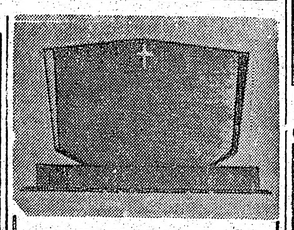

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1286
Nigul Virro

ARMAST SÕPRA

LIISI ROHTLA'i

mälestab leinas

Mälestust ei kata muld!

HERMAN ILVES

PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter FUNERAL DIRECTORS LIMITED Established 1874

Off-the-Street Parking at all Chapels.

Meeldiv, väärikas ja individuaalset tähelepanu osutav teenimine.
Oma parkimisplatsid kõikide matusemajade juures

PEREKONNASÕPRA

ELISABETH ROHTLA'i

mälestavad leinas

Puhka rahus!
Igaviku teedel kohtume jälle!

RUMP abikaasaga
OTTO abikaasaga
SIIVIK abikaasaga

KAUAAEGSET LIIGET JA HEAD KAASLAST

ELISABETH ROHTLA'i

mälestab

EESTI ETNOGRAAFILINE RING KANADAS

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
meie ühiskonna teenistuses
Eesti Majas
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

ARMAST VARALAHKUNUD ABIKAASAT, EMA, TÜTART JA ÕDE

MAIRE AXELSON'i

neiuna VILU
sündinud 19. novembril 1939 Tallinnas
surnud 16. juunil 1978 Prince George'is Kanadas

leinavad kurbuses

abikaasa CARL
tütred CHRISTINE ja TRACY
EMA ja ISA
õde TIIU COLLINS perekonnaga
vend LAURI perekonnaga

MEIE ARMSAT

RITA HEINE'i

neiuna Koort
sündinud 2. märtsil 1901 Kundas
surnud 4. juulil 1978 Torontos

mälestavad sügavas leinas

Matus reedel, 7. juulil 1978 kell 10 homm.
Rosar Morrison Funeral Home'is,
467 Sherbourne St.

ABIKAASA
POEG perekonnaga
OMAKSED Inglismaal ja Eestis

OMA ARMAST ABIKAASAT

MINNA OIDERMAA'd

neiuna Johanson
sündinud 9. septembril 1910 Tahkurannas
surnud 29. juunil 1978 Collingwoodis

mälestab sügavas leinas

JOHANNES VOLDEMAR OIDERMAA

ARMAST SUGULAST

MINNA OIDERMAA'd

sündinud Pärnumaal
surnud Collingwood'is

mälestavad leinas

JAAN ja PEET SOOMÄE
AIME ja ARNOLD JANNO

OOTAMATU SURMA LÄBI LAHKUNUD SUGULAST, KAUAAEGSET HEAD PEREKONNASÕPRA

MINNA OIDERMAA'd

mälestavad vaikses leinas ja kaastundes abikaasale

ÜLO ja LINDA VILLMÄE perekonnaga
LEHO ja JENNY KOOST
EDWARD ja LEIDA SAAR

KODUMAAL LAHKUNUD ARMAST EMA JA VANAEMA

LOVISE LIIK'i

sündinud 10. detsembril 1891
surnud 30. juunil 1978

mälestab kurbuses

POEG perekonnaga Torontos

MEIE ARMAS EMA JA VANAEMA, ÕDE JA TADI

JUULIE UUSTAL

Sind mälestavad leinas

tütar ELLA poja ALAN'iga
õde OLGA
õetütar OLVI
ÜLO perekonnaga Eestis
ANDLA perekonnaga Eestis

Ei ema armastust muld katta saa!

KAUAAEGSET PEREKONNASÕPRA

ELISABETH ROHTLA'i

mälestavad kurbuses

JUHAN OINUS
HELJO ja VALDEK RAIEND
LIIDY ja SERGEI PALU
ERIKA, PETER ja VERNER PETERSON

LAHKUS MEIE ARMAS

MARIA LUND

(neiuna Müüd)
Sündinud 31. augustil 1889 Hiiumaal
Surnud 9. aprillil 1978 Hiiumaal

Leinavad

VENNAD perekondadega Torontos
TÜTRED perekondadega ja OMAKSED Kodu-Eestis

Puhka rahus
Kodumaa mullas!

HEAD TUTTAVAT

ELISABETH ROHTLA'i

mälestavad vaikses leinas

LEIDA KARIN
MEETA TIIT
ALBERT SAAR
AUGUST NÕMM abikaasaga

ARMAST SUGULAST

IDA KAROMETER'it

surnud Eestis

mälestavad sügavas leinas

vennanaine V. KULBERG
E. KAROMETER

Puhka rahus
kodumaa mullas!

Tänuavaldus

Suurim tänu kõigile sõpradele ja tuttavatele, kes minu armsa abikaasa, meie isa ja vanaisa

PRIIDU MANN'i

kirstupanekust ja viimsele puhkepaigale saatmisest osa võtsid ja teda rohkete lillede ning leinakuulutustega mälestasid. Suurim tänu koguduse õpetajale A. Taul'ile ja hr. I. Heinsoo'le lohutavate sõnade eest ja Eesti Pensionäride Klubi esindajale, pr. E. Loosberg'ile järelhüüde eest.

EVA MANN perekonnaga

ARMAST BELLWOODI SUVEKODU NAABRIT

ELISABETH ROHTLA'i

mälestavad

A. VÄER
E. ASOR abikaasaga
A. TILL abikaasaga
G. ILTAL perekonnaga
J. JÜRNAS abikaasaga

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
723 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ö 489-8602

ARMAST SÕPRA

LIISI ROHTLA'i

mälestavad

VERA ASI
HARRI ja SILVI ASI
OSKAR HÄNILANE perega

H. KIVI TRAVEL **Lic. 1064361**
EESTI MAJAS, 958 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. kontoris 466-4813, kodus 759-3588
Korraldame kõiki reisidega seoses olevaid küsimusi, kaasaarvatud välispassid ja viisad.

ARMAST

ELISABETH LIISI ROHTLA'i

mälestame kurbuses

MAGDA ja ERIC KIVILO

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
382 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8
Tel. 466-1951 või 466-1502
Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puunikerdused, keraamika.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

3000 suveharja-peolist . . .

(Algus lbk. 1)

Kirjaliku tervituse oli saatnud Killamängude komitee esimees R. Kreem

Järgnevas kontserdi osas esitas ühendkoor H. Kändi „Kaugel", „Helletajad" laulsid T. Vettiku „Kuu" ja E. Oja „Vares vaga", ühendkoorina M. Härma „Lauliku lapsepõli", Zeiger/Toi „Kanneldaja" ja O. Merikanto „Meri". Kahe viimase laulu juures oli klaveril saatjaks Eva Rammo.

Olav Kopvillem kahe koori juhina on kooride taseme kõrgele viinud, noored hääled ja vaimustav lauluind on heaks materjaliks, mida koorijuht on oskuslikult kasutanud.

Kontsert jättis Seedrioru monumendi juures olevas rahvuslikus pühapaigas kaasahaarava elamuse. Kontserdi lõpul anti koorijuhile tänutäheks kimp punaseid roose.

Õhtu hämardudes toimus vabaõhu-teatris Ene Rebase lavastusel laulu- ja tantsupõimik „Laul suveööl", kus Heinz Riivald oma abikaasa Asta Riivaldi klaverisaatel, Tamara Norheim oma tütre Leena Norheimi saatel ja Gerhardt Hess Roslyn Peperi saatel, lauluansambel „Cantabile laulikud" Uno Kooki juhatusel ja kvarteti saatel ning „Zodiac" tantsuansambel Ene Rebase juhatusel esitasid kireva kava, mis põimitud laulust ja tantsust.

Laulupõimiku avas H. Riivald kahe lauluga, järgnes „Cantabile laulikud", teised solistid ja ansamblid, mõnikord samaaegselt tantsuansambel ja lauljad. H. Riivald laulis eesti laule, T. Norheim tuntud operetimeloodiaid ja P. Ardna „Kaluri neiu", G. Hess laulis ühe itaaliakeelse ja kaks eesti laulu,

„Cantabile laulikud" meloodilisi operetiviise ja sellele kaasa liikudes jätsid silmale tantsisklleva mulje.

Nende kõrval esines mitmesuguste tantsudega ja eririietuses tantsuansambel, alates lihtsamaist ja minnes kord-korralt üle peenemasse seltskonda kuni lõpetas pidurõivastuses, Tantsuansambel on lavatantsus Ene Rebase juhatusel eestlastele juba vana tuttav ja seekordki suutsid nad oma hoogust ja temperementi mitmeti esitada.

Lõpuks E. V. aupeakonsul I. Heinsoo avaldas tänu lavastuse eest ja esinejaile anti üle lilli. Ta meenutas ka juhtumit kuidas H. Riivald lauljana avastati. Lõpuks H. Pärkma andis Seedrioru juhatuse poolt üle lavastajale E. Rebasele lillekorvi ja meenutas eelmisel sügisel tehtud otsust järgmise aasta lavastus anda E. Rebasele, kes selle on õnnestunult lahendanud.

Kergema põimikuna, millist tõenäoliselt oli tahetudki anda, täitis see kindlasti oma otstarbe. „Cantabile laulikud" suutsid operetipäraste meeleoluviisidega suveõist peotunnet sisendada, hea oli H. Riivald, kelle meeldiv hääl oma eesti viisidega suurepäraselt suveöö vaikuses helises. „Zodiac" tantsijad on kord varem Seedrioru tantsulavastuses paralleelselt eesti rahvatantsijatega esinenud. Seekordne kokkusobitatus laulusolistide ja ansambliga ei suutnud siiski pidutuju tekitavalt haarata.

Kuna publik oli just paar tundi varem kuulnud sõnu Seedriorust kui eesti kultuurikoldest, siis ootasid vaatajad ka järgnevalt traditsioonilist eesti kultuuriga seotud lavastust.

Eesti kultuuriga oli seotud ainult H. Riivaldi laulud ja üks T. Norheimi laul, mis rahva poolt ka südamliku tänuga kviteeriti. Ülejäänud oli kõik võõras kultuurilooming. Eelmiste aastate teatrilavastused on paljudele kaugemal olijaile olnud ainsaks kokkupuuteiks eesti teatriloominguga ja selle puudumine tekitas neile pettumuse.

Kesköötunnil koguneti veel monumendi juurde, kus toimus mõttelennul kodumaale minek. Leida Järvi deklameeris juuresolevate eestlaste mõtteid sisaldava luuletuse, mille järel lauldi Eesti hümni palvesalm.

Pärast toimus tants vabaõhu-tantsupõrandal G. Iltali orkestri saatel ja rõõmus elu kees avarale parkimisplatsile ehitatud telkide linnas.

Võitlejate . . .

(Algus lk. 1)

sõjameeste osa ettevalmistamisega.

Koosolekul arutati ühiste Põhja-Ameerika sõjameeste päevade laiaulatuslikumat läbiviimist ja teeneteristide annetamise küsimust.

Peakoosolek soovitas teeneteristide ettepaneku suhtes all-organisatsioonidel olla tagasihoidlik. Ühtlasi kinnitati teeneteristid: II järk G. Bushman (USA), A. Tomander (Kanada), III järk: B. Leeman (Kanada), K. Tori (Kanada).

Keskuse juhatus laiendati esimehe A. Jurs'i ettepanekul 2 liikme võrra, kelledeks valiti V. Raiend ja E. Lindaja.

Koosolek lõppes ühise koosviibimisega, mis oli korraldatud Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu poolt. Hiljem majutati kaugelt kohale sõitnud Hamiltoni kaasvõitlejate kodudesse.

Majandusklubi suvepäev

Eesti Majandusklubi Kanadas suvepäev toimub käesoleval suvel perekond Rooneeme suvilas Collingwoodi lähedal. Suvepäev korraldatakse pühapäeval, 16. juulil. Kogunemine on kell 11 hommikul ning päevases tegevuses on ette nähtud saun, veesuusatamine, purjetamine, tants jne. Eelregistreerimiseks tuleb helistada enne 11. juulit järgmistele klubi liikmetele: E. Hopp, H. Kasak, H. Later ja E. Tigane.

Õiendus

„Vaba Eestlases" nr. 49 neljapäeval, 29. juulil läksid mõned lehe eksemplarid tellijatele välja esimesel leheküljel esineva veaga. Artiklis „Teadaanne Kanada eestlastele" peab valitud Eestlaste Kesknõukogu Kanadas X koosseisu nimekirjas järjekorras 26. liige õieti olema Salumets, Aksel.

FINNISH DELICATESSEN
(Endine Parkway äri)
461 Queen St. W. — Tel. 363-7676
5 ust läänepool Spadina Ave.
TÄHELEPANU! Uued lahtioleku ajad: esmasp. — reedeni 9—6, laup. 8—4
Palume suuremad leiva ja muude pagaritoodete tellimised sisse anda 2 päeva varem. Aitäh!

EESTLASED! Kui sõidate Muskokasse või mujale kaugemale põhja, siis tehke vahepeatus meil!
SUOMI RESTAURANT
Highway 11, 6 miili Gravenhurstist lõunas
L.L.B.O. litsents
TELEFON (705) 689-5337
Meil on saadaval riisivorsti, kapsarulle, kanada parimaid karjala-pirukaid ja palju muud maitsvat.

Miks olla eestlane - kas ja kuidas?

Vanemate kärajas — kasvatuspäev Lembitu suvelaagris

Jaanipäeva nädalalõpul peetud Lembitu suviharjalaagris toimus iseseisev programm laagrist osavõtvatele vanematele, millest osavõtjaid oli 21. Vanemad kuulasid seitse lühireferaati kasvatuslikel teemadel, sooritasid kolm õppekäiku ja arutlesid paneli vormis rahvusliku koduse kasvatuse probleeme. Kärajas oli väga huvitav, andis palju Lembitu Maleva tegevusse ja organisatsiooni puhtuvat informatsiooni ning osavõtjate sooviks oli, et taolised üritused toimuksid ka tulevikus.

Käraja avas laupäeva hommikul Lembitu Maleva vanem Heino Jõe tervitussõnadega osavõtjatele ja puudutas ürituse nimetust. Kärajas oli ürg-demokraatlikus vormis toimunud rahvakoosolek, kus ei olnud sõna-andmist, käetõstmisega hääletamist ega häälte lugemist. Seda koosoleku moodust kasutati antiik-maailma foorumitel (turgudel), Shveitsi kantonite rahvakoosolekutel ja nime olemasolust järeldades ka muistses Eestis Raikülа maapäeval ning kihelkondlikel nõupidamistel.

Heino Jõe pidas ka esimese referaadi — „Miks olla eestlane, kas ja kuidas?". Eesti skautide kasvatuslikuks sihiks kodumaal oli kehaliselt, vaimselt ja moraalselt arenenud kodanik. Sama sihiasetus oli ka noortel kotkastel. Paguluses, Rootsis toimus 1945 kasvatuse sihi muutmine. N.n. „Rootsi revisjoniga" lisandus põhimõte — „Eesti skautlus on poiste võitlus iseseisva Eesti eest", mis eriliselt rõhutas rahvuslikku kasvatuse momenti. Revideeritud sihiasetus, mis praegu kehtib ülemaailmselt, on paberil 1951 ilmunud raamatus „Saadikud põlvpüikstes".

Moodsas inim-ühiskonnas on suuremaks ahistajaks kesk-konna-probleem, mille lahendamiseks töötavad sotsioloogid ja psühholoogid.

Uurimused näitavad, et etnilised vähemused kannatavad keskkonna-probleemide all märgatavalt vähem.

Eesti rahvuse säilitamiseks on palju motiive, millest meie ajakirjanduses ja rahvus-propagandas kõige rohkem rõhutatakse sentimentaalset ja poliitilist-rahvuspoliitilist motiivi. Rahvuslik uhkus, vana ja väärikas tõug, esivanemate hauad, vaimne kontinuiteet jne. jne. on kõik enamvähem sentimentaalsed põhjused. Poliitiliste motiivide alla kuuluvad välisvõitlus, tugevate kultuuriliste ja majanduslike gruppide ning poliitilise jõu moodustamine välismaal (nagu juudid), kultuurikontaktid kodumaaga jne. Eestluse lakkamine kustutab kõik need võimalused ja tegevused. Kõige inimlikum ja õigustatum motiiv on siiski individuaalne ja kasvatuslik. Mitmekeelsus ja -kultuurilisus on indiviidi arendav ja annab loendamatuid eeliseid, etniline keskkond moodustab vaimse katseala. Nii annavad vanemad lapsi eestlasteks kasvatades neile vaimse kaasavara, mille rahasse ümberhindamine on võimatu.

Eesti ühiskonda kuulumine omakorda aga kohustab meid organiseerima seda ühiskonda ja hoolitsema ka teiste laste eest.

Umber-rahvustumist tuleb seega võtta kui nakkushaigust, narkootiat või muid halbu harjumusi, mis täna nakatavad naabri lapsi, homme meie omi.

Teise referendina tutvustas Lembitu Maleva juht Harold Kivi Kotkajärve hiigelsuure lennufoto juures seda 400-aakrilist ala, mis on meie kasutada: järvi, toetajatele kuuluvaid alasid ja noorte üldalasid. Ettekande jätkuna tehti õppekäik läbi Kotkajärve. Õppekäik lõppes Lembitu küla juures, kus maleva abijuht Asko Kütti jutustas Lembitu küla tekkimis-lugu ja näitas kogu asustust. Küla hoonetesse võib isegi talvel majutada kuni paarkümmend inimest ja aidas on eriruumid purjekate, kanuude, laagri- ja mitmesuguse tehnilise varustuse jaoks. Lembitu Malev on üks paremini varustatud skautiüksusi Suur-Torontos.

Laupäeva õhtul toimus maleva spordijuhi dr. Jaan Roosi referaat „Tervis ja sport, kodu osa selles". Referent selgitas koduste ja perekondlike spordiharrastuste tähtsust noorte kujunemisel.

Väljaspool kodu toimub enamasti meeskonnasport ja võistlus-sport, millest kumbki ei tarvitse olla eriti tervislik

Isiklikku rakestust (sportlikku vormi) peab igaüks ise valvama ja seda võib lastele kasvatada harjumuseks. Kuidas iseendale teha „püsti-pikali", seda seletas referent paljude huvitavate tabelitega, demonstreerides lõpuks kahest jalgratta õhukummist ja muudest lihtsatest vaheditest kujundatud „koduvõimlat". Kärajast osavõtjad vanemad andsid dr. Roosile „tellimise" eriti valitud hommikvõimlemise korraldamiseks pühapäeval.

Pühapäeva hommik algas maleva pereema Hilja Jukkumi referaadiga „Laste toitlustamisest ja tervislikust toidust". Referent selgitas eelkõige toit-ainete ja toiduainete erinevust ning võttis siis läbi kõik laste toitlustamise põhiprobleemid. See on üldine ja mitte ainult eestlaste juures esinev pahe, et lastele propageeritakse (TV) teatud toitusid, mille toitevääntus on kahtlane või balansist väljas. Seda n.n. „rämps-toitu" müüakse isegi koolide söökIates. Teadusliku selgituse ja koduse toitlustamisega on võimalik edukalt võistelda väljast sugereeritud „rämpsuga". Hilja Jukkumi referaat õhutas naispere elavasse arutelusse.

Dr. Vello Soots refereeris teemal: „Loodus kasvatusmiljööna". Skautlus juhib noori loodusesse kuid ei suuda katta kogu seda sektorit, mis loodus kasvatus-keskkonnana suudaks pakkuda ega ka seda, mis noored vajavad. Looduse lahtine raamat jutustab ka nendele, kellel puuduvad eelteadmised. Vaja on nägemise oskust. Ta tutvustas skautide tegevuses kasutatavaid looduseraamatuid ja käsiraamatuid.

Referaat jatkus loodusvaatluse õppekäiguga metsas.

Tehti jalutuskäik üle Sissimäe Kotkajärveest kõrgemale asuvale Koprajärvele. Teel nopiti taimi, mille määramine toimus pärast matka.

Laua ümber toimus grupivestlus teemal: „Meie teeme nii — kuidas teie teete?". Moderaatorina toimis Henno Sillaste ja vestlus käsitles peamiselt rahvusliku kasvatuse võtteid, meetodeid ja ka raskusi: kuidas virgutada lapsi eesti keelt lugema, kõnelema ja kirjutama, suurendada laste sõnavara, luua kodus eesti õhkkonda jne. jne. Küsimuste hulk sellel alal on väga suur ja paljud perekonnad kasutavad erinevaid võtteid — nii on sageli naabritelt õppida. Elav arutlus katkes lõunasöögi ajaks ja läks pärast täie hooga edasi.

Pühapäeva pärastlõunal lõppes kärajas Heino Jõe teise referaadiga, mis käsitles skautlust — nagu Baden Powell selle kujundas, nagu see nüüd on arenenud, nagu see olema peaks ja nagu see paraku tegelikult on.

Skautlus on vabatahtlik organisatsioon nii poistele kui ka juhtidele. Vabatahtlikkus kehtib aga organisatsiooni astumisel ja sealt lahkumisel. Organisatsioonis olles kehtivad selle organisatsiooni reeglid. Lembitu Malev on perekondlikul eeskujul kujunenud süsteem. Igal liikmel on seal oma osa, ka vanematel ja oma osa suuruse valib igaüks ise. Kõik teevad oma parima — kui üks süda ja üks hing!

Thirlmere Eesti segakoor „Koit" 30-aastane

Thirlmere Eesti Seltsi segakoor „Koit" asutati 12. mail 1948. a. kui Eduard Pilt'i kodusse oli kogunenud umbes 20 lauluarmastajat eestlast Thirlmere ümbrusest. Otsustati üksmeelselt koor ellu kutsuda. Moodustati häälterühmad ja peeti esimene lauluharjutus. Esialgselt koosnes koor ainult 10-st lauljast, kuid paisus peagi, kui rohkem eestlasi Thirlmere elama asusid. Praegu on kooris 39 tegevliiget ja koori juhib Leonid Rampe. Koori asutajaist liikmeist laulavad veel praegugi kaasa Lydia Möll, Eduard Pilt ja Meinhard Pilt. L. Rampe on olnud koorijuhiks 25 aastat. 10. juunil tähistati koori 30. juubelipäeva õma aastapäeva kontserdiga Thirlmere Eesti Majas lauludega, mis hiljem tulevad esitamisele Sydney's peetavail Eesti Päevadel.

Eesti sõjaveteranid marssisid Austraalia paraadil

Sydney's, Austraalias, peetud ANZAC-paraadil marssisid teiste sõjaveteranide kõrval ka eesti sõjaveteranid, kelle meeskonda kuulus ligi 40 endist rindemeest. Austraalia oma väeüksuste kõrval esinesid teiste maade meekonnad marsikolonni lõpul nende nime algtähe kohaselt. Eestlaste ees marssivad tshehhid kandsid oma vasakul varrukal laia musta leinapaela protestiks selle vastu, et nende kodumaa on juba kümme aastat olnud võõra võimu rõhumise all. Televisioonisaateis pühendati võrdselt kõigile küllaldaselt tähelepanu meeskondade näitamisega ja nende tutvustamisega; nimetati ka seda põhjust, miks tshehhid kandsid leinavärvi.

Eesti Maja keskmine saal on kujundatud „Kase" restoraniks, kus on pidev järjekord söögilaua ääres, kus agarad perenaised pakuvad külalistele toite. Mõned perenaised on olnud abilisteks mitmel õhtul ja tuttavad juba eelmistest aastaist. Pildil Erika Tikerpuu teenib üht külalist, temast vasakul Tallinna paviljoni komitee esimehe T. Tõsise abikaasa Helle Tõsine.

Foto: Vaba Eestlane

Ojamaa suvekodu startis 68 lapsega

STOKHOLM (EPL) — Gotlandil alustas tegevust Ojamaa eesti laste suvekodu. Lapsed ja suurem osa personalist saabusid Visbysse õhtupoolikul ja Ojamaale sõideti Gotlandi „pealinnast" kahe suure bussiga.

Ojamaa juhataja Lauri Nurmissaar teatab, et sõit läks hästi, ilm oli ilus ja meri vaikne.

Suvekodus on sel aastal 68 last, 42 poissi ja 26 tüdarlast, see tähendab maksimaalne arv.

Perenaine on kaks esimest nädalat Ulla Paljasmaa ja keeleõpetajaks Ivi Erendi. Lisanduvad kasvatajad, praktikandid ja muu personal, kokku 16 isikut.

Ojamaal on tehtud parandusi eeskätt köögis kuhu on muretsetud veel üks pliit, mis tunduvalt kergendab perenaiste koormust. Samuti on hangitud uusi voodeid, uus pesumasin jne.

Nüüd jääb vaid loota, et ilmad oleksid „gotlandlikult" ilusad, merevesi soe ja maasikaid palju.

Rein Nittimile doktorikraad

SYDNEY — N.S.W. Ülikooli hüdraulilise instituudi abijuhataja insener Rein Nittim saavutas doktorikraadi oma uurimistöö eest, mis käsitleb vihmavee mõju peateede pealispinnale — „Overland Flow on Impervious Surfaces".

Töö on sellel alal esimene Austraalias ja teada olevalt kolmas vabas maailmas (kaks Ameerikas). Töid on vähe, kuna uurimistöö on komplitseeritud ja aastaid aega võttev nii uurimisvahendite konstrueerimisel kui ka ilmastiku oludest olenev. Näiteks, et saada laboratooriumi kunstlikku vihma, tuli konstrueerida ka vihmamasin, mis annaks loomuliku vihma igas nõuetavas annuses.

Vihmamasina pikkus 40 jalga ja laius 2 jalga, mille alla võis ehitada mitmesuguseid teede pealispindu. Selle töö läbiviimiseks ja võrdlemiseks välise loodusvihmaga politsei liiklusvahendite õppeteedel kulus üle kahe aasta, sest oli vajalik täpsus ükstuhandik tolli.

ARVI KORK

MÕRVALUGU

1.

I

Kesköine vahetus no. 3-das politseijaoskonnas oli just paigale võetud, kui alarm sisse tuli.

„Taksojuhi pihta tulistatud, Kuninga Teel! Kõik patrullautod kohe kohale — laskjad võivad veel ümbruskonnas olla!"

Staabiseersant Crofts vaatas oma laua tagant üles, prillid ninaotsale lükatud.

„Mine parem ise ka kohale, Harv!"

Ohkasin omaette, aga polnud midagi parata. Mul oli veel pisut kirjatööd teha, kohvitass oli lauanurgal pooleli, aga kui peab, siis peab.

„Okei, staff-seersant."

„Võta igaks juhuks raskemat relvastust kaasa, Harv."

„Küllap vist."

Võtsin võtmed staabiseersandi laualaekast ja läksin kõrvalruumi raskema relvastuse järgi. Haavlipüssid, vintpüssid ja püstolkuulipildujad olid inspektori kontoris, lukustatud kapis. Inspektor harilikult öösel ei töötanud, nii et staabiseersant Crofts oli nüüd jaoskonnaülem, kelle käske tuli vaidlemata täita. Nagu kapten ookeanilaevas, armastas ta ise öelda. Ja muidugi oli ta ka kapten nädalalõppudel, laupäeva õhtust esmaspäeva hommikuni. Tema või keegi teine staabiseersant. Meil oli neid jaoskonnas kolm — leitnandikraad meil puudus. Inspektor võrdus sõjaväekapteniga ja kandis ka vastavaid kolmetärnilisi õlakuid.

Avasin relvakapi ja tegin kiire valiku. Kas 12-kaliibriline Remingtoni haavlipüss, 30-kaliibriline Winchesteri kuulipüss või 45-kaliibriline Ingram püstolkuulipilduja? Kui pimedas laskmiseks läheb, kus sihikuid raske on silmas pidada, on vast ehk haavlipüss kõige effektiivsem? Võtsingi siis selle 12-kaliibrilise Remington mudel 870 viielasulise haavlipüssi ja peotäie jämedate hirvehaavlitega täidetud jahipadruneid. Kui need neljajalgse võsalooma pikali viivad, siis aitab see kahejalgsele ammugi. Ulatuvad umbes 75 meetrini. Võibolla igaks juhuks ka mõned jämedad tinakuulid — need on nagu vanaaegsed musketimunad ja löövad vaenlase jalutuks ka siis, kui ta üle saja meetri eemale on jõudnud. Kaugemale pimedas nagunii ei näe, ka autolampide kaasabil.

„Ole ettevaatlik, Harv!" hüüdis staabiseersant Crofts mulle järgi.

Naeratasin pisut irooniliselt. Milline hoolitsev ülemus, lausa liigutav kohe. Alles mõned päevad tagasi olime nii kõvasti tülli läinud, et asi inspektori ette läks. Keegi joodik oli kongis teatrit teinud, alguses end tappa ähvardanud ja siis järsku röökides põrandale langenud, suust vahtu välja ajades. Crofts oli paanikasse sattunud ja mulle peale karjunud, et pean selli kiiresti haiglasse toimetama. Ma arvasin, et asjaga on aega küll, mees teeb ilmselt viguri. Valame talle pangega veidi vett peale, vaatame, kas istub üles ja hakkab mõistlikult juttu puhuma või mitte. Aga Crofts oli kui ärust ära, silmad pahempidi peas, nagu oleks endal langetõbi kallale tulemas. Röökis, et paneb mind rapordile, et keeldusin tema otsekohest käsku täitmast! Ma muidugi saatsin siis selli patrulliautoga haiglasse, aga valvekorraarst viskas ta sealt viie minuti pärast kirudes välja, helistas Croftsile ja sõimas tal naha täis. Et kas politseiseersantidel midagi muud teha pole kui simuleerivaid sopajoodikuid neile, raskelt-töötavaile arstinatukestele, kaela saata? Et kui kaua ta õieti oma ameti peal on olnud?

See oli muidugi Crofts'ile valus punkt, sest ta oli juba üle kolmekümne aasta ametis ja sellest ajast vähemalt kümme aastat staabiseersant olnud. Ilmselt oli ta erruminemise veerel ja tal polnud enam inspektoriõlakuid loota. Aga sellegi poolest punnis ta hirmsat moodi. Ja muidugi ei sobinud tema väärikusele, et nooremseersant talle vastu hakkas ja pärast talle veel arsti poolt peale hüpati, kuna nooremale mehele õigus jäi. Seepärast tegigi ta inspektorile minu peale ettekande. Mina aga olin juba midagi sellist oodanud ja mul oli raport valmis kirjutatud, kuidas asjad õieti olid. Mul olid ka mitmed tunnistajad — kaks jaoskonnakonstaablit ja siis veel need kaks patrull-auto meest, kes simulandi haiglasse olid vedanud. Muidugi ei tahtnud nad ülemuse peale kaebama minna, aga kui inspektor neid nii ääriveeri mööda küsitles, tuli välja, et nad olid minuga ühel arvamisel ja et Crofts oli käitunud nagu paanikasse sattunud vasikas. Ja seda ta mulle kindlasti kinkida ei kavatsenud. Sest inspektor oli meid mõlemaid oma kabinetti kutsunud ja manitsenud, et peaksime omavahel hästi läbi saama. Muud midagi ei olnud ta ette võtnud, ei mind karistanud ega ka mitte Croftsi noominud. Tal ei sobinud seda minu ees nagunii teha. Kuigi Crofts ei olnud sellest, hoolinud, kui ta mulle konstaablite ees peale karjus . . .

Ronisin, haavlipüss käes ja padrunipundar taskus, oma patrullautosse. Seersandid sõitsid meie linnas märkimata politseiautodes, ja enamasti üksi, kuna meeskonnad kollaseks värvitud ja punaste katusetuledega varustatud masinates paarikaupa patrullisid. Nad võisid selle juures ka oma nokatsmütsid peast võtta, kuna seersantidel, teiste sellide eeskujuks, alati mütsid peas pidid olema, sellest hoolimata et pikkadel meestel pealaed madalate autolagede külge kinni kippusid jääma ja suvel kuuma ajaga higi mütsiserva alt mööda nägu alla voolas. Kord on kord, ja ma olin juba piirkonna ööinspektori käest lõriseda saanud, kui kuumal ööl ilma mütsita ringi vurasin ja ta minust kogemata mööda juhtus sõitma.

Asetasin haavlipüssi istme najale, rauaots allapoole — kui ta sunnik peaks kogemata lahti minema, läheb larakas läbi autopõranda ega tee kellegile suuremat kahju. Muidugi on auku autopõrandas raske seletada, aga kui sul kogemata pool pead ja purihambad läinud, siis läheb seletamine veelgi raskemaks, eks ole?

Keerasin mootori käima, proovisin, kas mu punane hoiatuslamp, millel tulikirjadega „Stop Police!" seisis, korralikult töötas, vajutasin raadionuppe, mis mind automaatselt teenistusse märkisid — C1, „Clear — One man". Meie uutel raadiodel olid nupud nagu klaverklahvid. Igal klahvil oli oma tähendus. Peale eelnimetatud nupu, oli veel C2 — „Clear two men". Siis IS — „In Service", ja OS — „Out of Service". „S" mis tähendas „in Station" ja punane P — „Priority", mis ainult hädakorral alla tuli suruda. Siis kamandas teadustaja kõik teised autoraadiod vaikima ja see, kel punane „Eesõigus", võis oma hädad südamelt ära rääkida. Kui ta nupu kogemata alla oli vajutanud, siis sel juhul ta harilikult hädiselt vabandas. Nagu öeldud, olid need automaatraadiod meil võrdlemisi uued ja mehed polnud veel nendega õieti harjunud. Peale autoraadiote olid meie meeskondadel veel kaasaskantavad taskuraadiod „walkie-talkie"-deks nimetatud.

Kuninga Tee oli umbes kaks kilomeetrit jaoskonnast lääne poole — umbes poolteist sirget sõiduteed mööda ja siis veel nii poole ümber golfiväljakute vahel keerlevat kruusateed mööda. Võrdlemisi üksik koht, kui korra teeristil asuvatest uutest kommunaal-korterimajadest mööda said, kus laupäevaõhtuti kommunaalselt naisi peksti ja lastele jaopärast hingata anti. Eriti siis, kui taevas täiskuu paistis ja kuulõpu heaolu-raha sisse oli kasseeritud. Siis voolas viina kui vett ja õlut toodi toobritega kambrisse. Ja hiljem muidugi mööbel — pika laenu peale ostetud või hoopis muidu saadud — kannatas ja naised-lapsed põgenesid ulgudes mööda tagatreppe alla. Kui naised ise ka pead soojaks ei olnud võtnud ja kallidele kaasadele kööginugadega vastu ei olnud astunud. Siis oli verd ja venesaapa jälgi kõik kohad täis. Ega nad omavahel õieti abielus olnud, elasid niisama ja vahetasid vahete-vahel partnereid. Aga moodne elu on niisugune.

Kuninga Tee läks nendest korterimajadest mööda, singa-songa mäest alla, üle väikese silla ja siis golfiväljakute vahele. Siin asus juba mitu generatsiooni vana ja põline Golf and Country Club, kuhu ümbruskonna kõrgem, või vähemalt end paremakspidav klass kuulus, kes küll siin-seal niite tõmbasid ja petitsioone sisse andsid, siiski aga kommunaal-elamute ehitamist nende klubi piirimaile takistada ei olnud suutnud. Demokraatia roomas igale poole, siia kah! Kõik rahvakihid tuli viia ühise nimetaja alla, võtku nad siis vodkat pudelikaelast või saja-aastast viskit kristall-klaasist. Skool!

(Järgneb)

Nr. 50

Dr. Iva
AABS'i
1. juuli t
Baltic Studi
Valters Noll
Ivaskile, kell
teadlik eesoc
mas eestlane
Lehistet (197
riva organisa
Õieti pole I. L
lähedalt seotu
esimesel balti
rentsil Marylar
1968 tegi ta õ
eestipoolsest o
ehkki nimelisel
organiseerijaks
Organisatsioo
haselt valitakse
ette järgnev pr
aastaiks on va
loog prof. Mari
fornia ülikoolist
1978—1980.
AABS'i juhata
Ta on üks AABS
1968. a., eesti o
mesel konveren
balti uurimuste
terjalide „Sum
dings" toimetaja
rel ta on võtnu
uurimiste konve
vatud kolm vahe
jandusele pühen
si. Ta on neil e
loengutega või o
ganiseerivaist
mandal balti u
rentsil Toronto ü
pidas avaloengu
Literatures in Ex
Quarter Century
uuesti trükiti aj
of Baltic Studies
ja oli võetud k
„Baltic Literatur
tics" (1973).
Küsides, kas ta
dendina plaane ja
töös kahe järgnev
vastab ta, et ta
juba äsja Toronto
dal AABS'i konve
Ta võtab selle

ADVOK
ENN AL
ADVOKAAT
Room 1912, Royal
Toronto Domin
Postiaadress: P.O.
Ont. (Bay & Kin
Telefon: 86
24-tundi telefoni v

ADO PARK
HETHERINGTON
&
PARK
Advokaadid-n
365 Bay St., Suite 40
Ohtuti HI. 7-2017 v

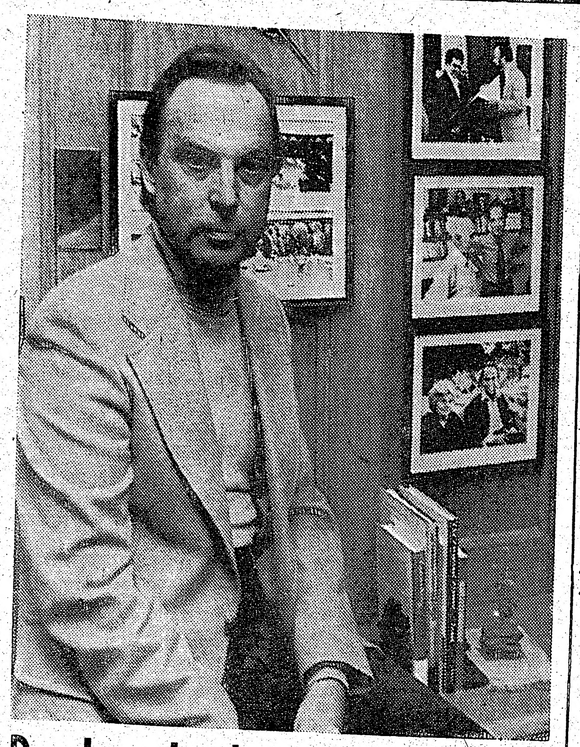

Dr. Ivar Ivask uueks AABS'i presidendiks

1. juulil toimus AABS'i (Association for the Advancement of Baltic Studies) presidentide vahetus. Senine president lätlane Valters Nollendorfs andis oma ameti üle eestlasele prof dr. Ivar Ivaskile, kellele see polnud iseenesest mingiks uudiseks, kuna oli teadlik eesootavast ülesandest juba kaks aastat. I. Ivask on kolmas eestlane pärast prof Jaan Puhvelit (1971—1972) ja prof. Ilse Lehistet (1974—1976) ja jääb selle balti kultuuri arendava ja uuriva organisatsiooni juhatajaks kaheks järgmiseks aastaks.

Õieti pole I. Ivask esmakordselt lähedalt seotud AABS'iga. Juba esimesel balti teaduslikul konverentsil Marylandi ülikooli juures 1968 tegi ta õigupoolest peaosa eestipoolsest organiseerimistööst, ehkki nimeliselt oli eestipoolseks organiseerijaks E. J. Õpik.

Organisatsiooni kodukorra kohaselt valitakse juba kaks aastat ette järgnev president. 1980.—82. aastaiks on valitud leedu arheoloog prof. Marija Gimbutus Kalifornia ülikoolist.

1978—1980. aastad aga on AABS'i juhatajaks I. Ivask.

Ta on üks AABS'i asutajaliikmeist 1968. a., eesti osa korraldaja esimesel konverentsil, oli esimese balti uurimuste konverentsi materjalide „Summary of Proceedings" toimetaja (1969). Selle järel ta on võtnud osa igast balti uurimiste konverentsist, kaasaarvatud kolm vahepealset balti kirjandusele pühendatud konverentsi. Ta on neil esinenud omaette loengutega või on võtnud osa organiseerivaist istungeist. Kolmandal balti uurimiste konverentsil Toronto ülikooli juures ta pidas avaloengu teemal „Baltic Literatures in Exile: Balance of a Quarter Century", mis hiljem uuesti trükiti ajakirjas „Journal of Baltic Studies" (Kevad 1972) ja oli võetud ka koguteosesse „Baltic Literature and Linguistics" (1973).

Küsides, kas tal on uue presidendina plaane ja ideesid AABS'i töös kahe järgneva aasta jooksul, vastab ta, et ta kõneles sellest juba äsja Torontos peetud kuuendal AABS'i konverentsil.

Ta võtab selle uuesti lühidalt kokku: kui esimesed kümme aastat AABS oli peaasjalikult pühendatud balti rahvaste ühistöö tunde ja vaimu loomiseks üle rahvuslike piiride, siis teine dekaad võib olla tunnistajaks teaduslikele pingutustele Balti piirkonna uurimustele suurema koha leidmiseks Ida-Euroopa ulatuses.

Asetatuna Saksamaa ja Venemaa kultuurilisele ja poliitilisele vaekausile, on Balti riigid jaganud enamvähem samasugust saatust teiste Ida-Euroopa riikidega alates Soomest ja minnes alla Jugoslaavia, Rumeenia ja Bulgaariani.

Ivar Ivask ütleb, et ta oma teaduslikud püüdlused kirjandusloos kindlasti lähevad selles suunas nagu ilmneb ta toimetusel ilmuva „World Literature Today" (WLT) eelolevast suvenumbri sissejuhatusest, mis on pühendatud hiljuti Neustadt laureaadiks valitud poola rahvusest luuletajale Czeslaw Miloszile. Selle sissejuhatuse sisu on sama, mille avaldas juba 15. võrdleva ida-kirjanduse konverentsil New Yorgis käesoleva aasta aprilli lõpul.

AABS'i kümneaastane tegevus on leidnud väga hinnatava koha mitte üksi balti õpetlaste hulgas, vaid laiemaltki.

AABS tahab toetada ja arendada objektiivseid uurimusi balti rahvaist ja nende kultuuridest alates arheoloogilisest algusest tänapäevani. Dr. I. Ivask kolme keele valdajana tunneb nende rahvaste lähendamise oskust. Tema koht aga Ameerika Ühendriikide ühiskonnas on tagajaks, et need uurimised pääsevad ka laiemale avalikkusele.

Euroopa eestlaste pidupäevad Münsteris

Suurlaulupeole oli koore tulnud kogu Euroopast

MÜNSTER (EPL), — Euroopa eestlaste laulupidu Münsteris juunikuu teisel nädala lõpul oli kokku toonud koos tegelastega ligemale paartuhat peolist, nagu „Vaba Eestlane" juba teatas. See kujunes järjekordseks suureks rahvusliku ühtekuuluvuse elustajaks ja süvendajaks. Saksamaa eestlaste väikesele rahvusgrupile oli laulupidu teistkordne suurüritus, mis Münsterisse kokku tõi lauljaid, rahvatantsijaid Euroopa maadest: Saksamaalt, Prantsusmaalt, Inglismaalt ja Rootsist. Külalisi oli tulnud ka ülemeremaadest — USA-st, Kanadast ja isegi Austraaliast.

Laulupeo sissejuhatav avatakt toimus reedel, 9. juunil, mil Münsterhallis toimus kokkutulek „Sõdurite õhtu" nime all. Õhtu sissejuhatavad sõnad lausus Saksamaa Eestlaste Keskkomitee esimees John. Västrik, kes oma tervitussõnavõtus nimeliselt teatas peol viibivate Eesti Vabadussõjast 1918—1920 osavõtnute nimed kes olid kohale sõitnud Saksamaalt, Inglismaalt kui ka USA-st ja kellede read aastate möödudes järjest vähemaks jäävad.

Kõneleja mainis, et eesti sõjamehed on nii Vabadussõjas kui ka hiljem näidanud, et nad on alati valmis relvaga käes võitlema oma isade maa iseseisvuse ja vabaduse eest

ning avaldas lootust, et ka tulevased põlved kasutavad rammu ja karastatud teras, et võtta „Kääpa jõest Kalevipoja mõõk" ning jätkata oma isade vabadusvõitlust. Ta lõpetas oma tervituse lootuslike sõnadega: „Elagu tulevane taasvabastatud Eesti!"

Relvavendadele - seatuskaaslastele ning peolistele tõi tervitusi ka hiljuti asutatud Rootsis asuvate Eesti Sõjaveteranide Ühingu poolt esimees Jüri Remmelgas,

kutsudes ühtlasi üles osa võtma Rootsis 1980 Ülemaailmsete Eesti Päevade puhul korraldatavast sõjameeste päevast.

Laval algas nüüd ettekannete osa, mida sissejuhatavalt konfereeris pilli- ja laulumees Edgar Pent.

Esimesena esitas temperamentne sopran Eva Tamulenas klaverisaatel meeleolulaule. Suure kiiduavalduste saatel ulatas Keskkomitee abiesimees Särev solistile kinke ja saatjale sületäie lilli.

Õhtukohase kerge ja meeleolutseva kavaga vahelduvas esinemises esinesid duona kõigile tuntud Saksamaa "ööbik" Vilma Põldoja-Brinkmann ja Edgar Pent väga heas ettekandes, siis said nad marulise aplausi. Järgnes õhtusöök ja tants. Kõigiti õnnestunud õhtu lõppes pärast keskööd.

Kuna reedene päev oli üle mitme aja päikesepaisteline ja soe, siis laupäev, mil toimus laulupidu, ei olnud ilmastikult enam nii soodne. Juba hommikul piserdas jahedat vihma, mis vaheaegadega kestis terve päeva. See aga ei heidutanud pidulisi. Juba hommikul vara olid lauljad, rahvatantsijad kogunenud Münsterhalli, et anda veel viimast lihvi ettekannetele, mille järele siirduti tagasi hotellidesse kehakinnitamiseks ja ümberriietumiseks laulupeoks.

Vahepeal hakkas peomajja kogunema peokülalisi ja peo alguseks oli suur peosaal täitunud viimse kohani.

Siis saabusid lauljad, rahvatantsijad kaunites ja kirevates rahvarõivastes. Kell 14,30 olid lauljad-tantsijad rivistatud defileeks. Rongkäigu ees sammusid peale laulupeo üldjuhtide meie rõõmsalt uuditsev mudilaspere — laste- ja noortekoor ja nende järele koorid oma lippude all, mille koosseisus olid ka külaliskoorid — läti segakoor ja Münsteri politsei eliitkoor. Lippude ja rahvarõivaist kirev kooride pere pakkus kauni ja meeldejääva vaatepildi.

Suur ühendatud segakoor Laidsaare juhatusel esitas avalaulu Sibeliuse „Finlandia", mille järele kõnetooli asus eestlaste huvide kaitsja Saksa Liiduvabariigis Elmar Reisenberg. Keskkomitee tervituse lausus esimees Västrik, mille järele loeti ette tervitused. Tervitusi olid saatnud Rootsi Eestlaste Esindus, Ülemaailmne Eestlaste Kesknõukogu, Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, Inglismaa Eestlaste Ühing ja mitmed Saksa Liiduvabariigi osariigid.

Järgnes kontsertosa, kus esinesid ühendkoor, ühendnaiskoor ning laste- ja noortekoor.

Külalisiks olid eesti laulupeol Münsteri politsei laulumehed — Politseikoor Münster 1958. samuti Kölni läti segakoor.

Mõlemad koorid pakkusid külakosti, mis soojalt vastu võeti.

Kooridest olid laulupeole tulnud Stokholmi Eesti Naiskoor (juht Toomas Tuulse), Göteborgi Eesti Naiskoor (juht Harry Truus), Londoni Eesti Seltsi Naiskoor (juht Kaasi Ritter), Stokholmi Eesti Meeskoor (juht Rein Tubin), Göteborgi Eesti meeskoor (juht Eero Tarjus), Bradfordi Eesti Meeskoor „Koit" (juht Ernst Luuk), Norrköpingi EELK segakoor (juht Herbert Piirimets), Eskilstuna Eesti Segakoor (juht Mart Kiiver), Bradfordi segakoor „Kungla" (juht Ernst Luuk), Leicesteri Eesti Segakoor (juht Enn Saluveer), Belgia ES Segakoor „Vanemuine" (juht Paul Otter), Pariisi Eesti Segakoor „Heli" (juht Alexander Siion), Rheinimaa Eestlaste laulukoor „Leelo" (juht Villu Laidsaar), ühendatud Rootsi ja Saksamaa Lastekoor (juht Vilma Põldoja-Brinkmann), Kölni Läti Segakoor (juht Manzars Dreimanis), Politseikoor Münster 1958, milline on Nordrhein-Westfaleni osariigi lauljate liidu meisterkooriks (juht Karl Heinz Keller).

Laulupeo lõppedes paluti üldjuhid lavale, kes said lilli ja mälestusesemeid.

Lõpuks tänas J. Särev kõiki tegelasi, peokülalisi ja avaldas lootust, et nii mures kui rõõmus ikka kõlaks eesti laul, mille järele ühiselt lauldi eesti hümni.

Väikese vaheaja järele algasid rahvatantsu ettekanded, kus esinesid „Kassari" Stokholmist, „Kalev" Londonist, „Tungal" Kölnist, „Põhjala" Bocholtist ja „Kungla rahvas" Stuttgartist. Loomulikult võtsid laulupeolised ka rahvakunsti vastu suurima soojusega. Tunnipikkuse esinemise järele oli saabunud aeg seltskondlikuks peoks tantsuga.

UUDISEID KODUMAALT

Tartus Tähtvere lauluväljakul peeti Lõuna-Eesti segakooride laulupäev, kus esines 40 koori, 6 puhk- ja 11 rahvapilliorkestrit. Külalisi oli Lätist, Leedust ja Marist. Laulupäevatuli süüdati esimese Eesti laulupeo mälestuskivi juures. Laulupäeva aujuhiks oli R. Ritsing, üldjuhiks aga Tallinna Üliõpilassegakoori juhataja A. Sööt.

*

Kunstnik Mait Summatavet on loonud mälestuskivi, mis asetati sinna Harjumaal, kus teadaolevail andmeil Eesti alal kõige varem sulatati soomaagist rauda.

*

Praegu on käimas Tallinn—Aegviidu raudteelõigu elektrifitseerimine. Sellega seoses oli ajutisi muudatusi juuni esimesel poolel kindlakskujunenud rongiliikluses.

*

8-aastane Taivo Rents hakkas punase tule ajal Lehola peatusel seisva trollibussi eest üle Vilde tee jooksma. Bussi taga aga lähenes roholistele tuledele kiiruga veoauto, mida autojuht ei suutnud enam poisi ette jookstes peatada. Poiss sai raskelt vigastada.

*

Eestis avatakse eeloleval 1978/79. õppeaastal neli uut keskkooli ja üks algkool, reorganiseeritakse mitmed koolid. Eelseisval õppeaastal alustavad tööd 501 üldhariduskooli, 29 eriinternaatkooli, 12 logopeedia- ja abikooli. Koolide reorganiseerimine on üks pehme väljendus koolide sulgemise kohta, kuna selgub, et haridusministeerium, Autotransport, Maanteede Ministeerium ja täitevkomitee peavad tagama likvideeritavate ja reorganiseeritavate maakoolide õpilastele tasuta sõidu kooli ja koju.

*

Kuigi seda teataval määral tunnustusaktiks tuleks pidada, on Tallinnat üksteise järel külastanud mitme välisriigi saadikud. Järjekordselt viibis Tallinnas Hannes Jonsson, Islandi vabariigi suursaadik N. Liidus. Tal oli Tallinnas vastuvõtt Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja, Eesti NSV välisministri A. Greeni ja Tallinna Täitevkomitee esimehe I. Kallioni juures.

*

Eestis on ettenähtud viie aasta jooksul kuivendada 160.000 hektarit põllumajanduslikke maid, teha kultuurtehnilisi töid vähemalt 125.000 hektaril, toota 6.790.000 tonni alusturvast ja lubjata happelisi muldi 325.000 hektaril. Et sellele hoogtööle suuremat käiku anda, korraldati 4. juunil sellekohane maaparandajate päev.

*

Olümpiaaasta läheneb kiiresti ja Tallinn võitleb ettevalmistuste kavakohase lõpetamisega. Hiljutisel ministrite nõukogu istungil määrati kindlaks 1980. aasta olümpiapurjeregatile saabuvate külaliste ja turistide majutamise ja toitlustamise kohad ning kinnitati majutamiskohtade korrastamise ja remontimise ülesanded. Viimaseid lähemalt ei täpsustatud.

*

Kuigi kaubandus- ja varumisorganisatsioonid olevat ületanud 1977. aasta kartuli- ja köögivilja kokkuostu plaani, polevat aga tagatud nende nõuetekohane säilitamine. Näiteks polevat Pärnu rajoonis Audru sovhoosis tuntud kahe kuu jooksul mingit huvi kartulikuhjade vastu, sama viga olnud ka Haapsalu rajooni „Külvaja" sovhoosis jm. Selliseid hoidlaid ei kasutatavat ratsionaalselt. Haapsalu uude kaubanduskeskusse aga projekteeriti hoidla, mis ei kõlba kasutamiseks, kuna puuduvat ventilatsiooni- ja jahutussüsteem. Rahvakontrolli kontrollkäigu ajal esines häireid kartuli ja kapsa müümisel, kuna paljudes kohtades müüakse alaväärtuslikku kartulit ja porgandit.

Harfikunstnik Silvia Tobiase juubel

New Yorgis tähistas 70-a. sünnipäeva harfikunstnik Sylvia Tobias, kadunud helilooja Rudolf Tobiase tütar. Juubilar jäi N. Vene teise okupatsiooni ajal Eestisse, kuuludes seal Estonia orkestri koosseisu harfimängijana. Ta hoolitses oma ema eest kuni viimase surmani. Pärast seda taotles ta väljapääsu reisiks USA-sse, kus elasid ta kaks venda Hans perekonnaga ja Paul, kelledest esimene suri aastate eest New Yorgis, ning õed, helikunstnik Helen Tobias-Duesberg tütre Maaja Roosiga ja balletikunstnik Beatrice Tobias. Tal õnnestuski saada väljasõiduluba ja jääda alaliseks elama New Yorki. Ta on siin aegajalt ka esinenud harfil.

VES

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

ADO PARK, LL.B.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
985 Bay St., Suite 401, EM. 3-4451
Ohtuti HI. 7-2017 või 929-3425

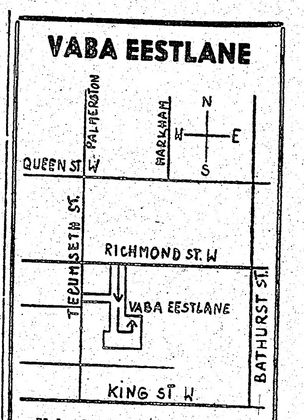

„Vaba Eestlase" toimetuse ja talituse asukoha plaan

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks toll ühel veerul	$3.25
esiküljel	$3.75
tagaküljel	$3.50

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. **Vaba Eestlase talitus**
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495
2. **Mrs. Leida Marley**
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon: 223-0080

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 690
Toronto, Ont. M5J 2H7
Tel. 862-7115

Bittner's

Euroopamaitselised toidud
Lihasaadused & delikatessid

Tuntud kõrgekvaliteedilisi ja peenemaitselisi liha- vorsti- ja suitsutussaadusi ning delikatesse
LEIATE MEIE ÄRIDEST!

Peakontor: 21—25 Medulla Ave. Toronto 18, Ont.
Laod: Toronto, Montreal

27 ÄRI: Toronto, Ottawa, Kitchener, Waterloo, Burlington, St. Catharines, Mississauga, London, Oshawa, Pickering

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 6. juulil 1978 — Thursday, July, 6, 1978

KIRIKUD

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
R. R. 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühap., 9. juulil kell 12 p. ühine jumalateenistus Vana Andrese kogudusega praost Lepiku talus, Mono Millsis. Teenivad praost E. Lepik, õp. A. Taul ja ülempreester E. V. Velleso. Laulab koguduse laulukoor hr. G. Raagi juhatusel. Laululehed.

Jumalateenistusele järgneb ühine koosviibimine. Jälgida teejuhist ajalehes. Soovitav kaasa võtta ujumisriided.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaajaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich,
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853.
kantseleis, telefon 921-9417.

JUMALATEENISTUSED JUULIKUUL on pühapäeval, 9-dal ja 23. juulil kell 5 p. l.

Õpetaja on puhkusel juuli lõpul ja augustikuu algusel, kuid vajaduse korral alati kättesaadav hr. E. Varepi vahendusel.

Kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS, TORONTOS
317 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 9. juulil kell 11 hommikul.

JUMALATEENISTUS pühapäeval 16. juulil kell 11 hommikul. Jutlustab K. Raudsepp.

23. juulil jutlustab praost R. Kiviranna ja 30. juulil assessor dr. A. Võõbus. Kõigil eeltoodud jumalateenistustel teenib koguduse õpetaja.

KÕNETUNNID suveperioodil neljapäeviti kl. 6—8 õhtul. Tel. 483-5847, 483-4103 või 489-9808.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 8—8.30 p. l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 9. juulil kell 11 homm. VABAKOGUDUSTE SURNUAIAPÜHA York kalmistul. Sega- ja pasunakoor. Lahkunute mälestamine, jumalateenistus. Kell 6 õ. KUULUTUSKOOSOLEK.

Kolmap., 13. juulil kell 7.30 õ. KOLMAPÄEVANE KIITUS. Kõneleb K. Raid, tshellosoolosid.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
17 Frank Cresc.
Toronto 176
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

Pühapäeval, 9. juulil koguduse väljasõit, ühine jumalateenistus Ap. Õigeusu kogudusega ülempreester E. Lepiku talus kell 12 päeval. Teenivad praost E. Lepik, õp. A. Taul ja ülempreester E. V. Velleso. Laulab Ap. Õigeusu koguduse koor hr. G. Raagi juhatusel.

Teejuhis ilmus eelmises ajalehes. Järgneb ühine lõuna mõlemate koguduste naisringide korraldusel vabatahtlike annetuste eest. Võimalik supelda ja tennist mängida.

Abistamiskomitee asub eesti puhkekodu rajamisele

Andmete kogumiseks ja eeltööde tegemiseks moodustatakse juhatuse juurde viieliikmeline komisjon

Eesti Abistamiskomitee Kanadas peakoosolekul möödunud kolmapäeval tuli muude küsimuste hulgas arutusele ka eestlaste puhkekodu rajamine „Eesti Kodu" korterimajade kõrval asuvale krundile Toronto Scarboroughi linnaosas. Koosolekul andis vanadekodu rajamise võimaluste kohta ülevaate dr. J. Roos ning koosolek otsustas teha juhatusele ülesandeks moodustada viieliikmeline komisjon vajalikkude uurimuste ja eeltööde tegemiseks.

Koosolekut, millest võttis osa 30 liikme ümber, juhatas esimees A. Sepa ja protokollis B. Lõbu. Tegevuse aruande esitas esimees A. Sepa, kes mainis, et Abistamiskomitee tegevus on arenenud väljakujunenud tavade kohaselt kusjuures erakorralisekse üritusekse oli loomulikult „Eesti Kodu" ehitusprojekti lõpetamine. Kõneleja tänas ametist lahkunud juhatuse liiget pr. L. Kiilaspead, kes korraldas edukalt talentide õhtu.

Ta mainis ka, et Eesti Abistamiskomitee kinkeäri tegevus on elavnenud viimasel aastal ning uus ärijuht pr. E. Ederma on tegutsenud väga energiliselt ärilise tegevuse tõhustamisel.

„Eesti Kodu" korterimajade korterid on teatavasti kõik müüdud ja korterimajad vormiliselt korterimajale ühingule üle antud kuigi vastavad dokumendid on veel lõplikult alla kirjutamata.

Laekur H. Urm kandis ette majandusliku aruande. Sellest selgus, et Eesti Abistamiskomiteel oli 1977. aasta jooksul tulusid 38.785 dollarit ja kulusid koos toetuste maksmisega 23.336 dollarit, ülejääk seega tegevusest 15.449 dollarit.

Tulude osas andis Eesti Abistamiskomitee kinkeesemete äri 1977. aastal rekordilise tulu 25.005 dollarit.

Abistamiskomiteele pärandas Aleksander Luntsi nimeline meremees 5000 dollarit, milline summa on mõeldud invaliidide toetamiseks. Summa paigutati erifondi. Korjandusest saadud summa on püsinud 1976. aasta tasemel, ulatudes 4000 dollarile. Bürookuludest läksid suuremate summadena välja töötasud 8188 dollarit ja ruumide üür 3085 dollarit. Toetustest annetati suurema summana Saksamaa eestlastele 2500 dollarit. „Eesti Kodu" ehitusprojekti aruanne oli möödunud aasta 31. detsembriks kogu projekt maksma läinud 3.947.977 dollarit. Arved kinnitati.

Tegevuskava juurde asumisel tõsteti üles eesti puhkekodu rajamise küsimus, mida selgitas dr. J. Roos, kes oli kodu ehitamise võimaluse suhtes võrdlemisi optimistlik.

Dr. J. Roos mainis, et vanadekodusid on mitmet tüüpi ning meil tuleks tõenäoliselt valida puhkekodu tüüp, mille rajamiseks on lihtsam ja kergem saada luba.

Palju raskem on luba saada põetuskodule, mis on palju kulukam ettevõte, kuna selles on suuremad arstiabi võimalused kui puhkekodus. H. Urm tegi ettepaneku, et juhatus moodustaks viieliikmelise komisjoni, kes seda küsimust selgitab ja juhatusele oma seisukohad ja ettepanekud esitab. Komisjoni liikmete kohale nimetati dr. J. Roos, H. Kukk ja arh. G. Laikve, kuna kaks liiget nimetatakse edaspidi. Üldiselt arvatakse, et puhkekodu rajamiseks on Abistamiskomiteel head võimalused, kuna selleks otstarbeks loodab Abistamiskomitee saada 100.000 dollarit „Eesti Kodu" juures müügil olevatest kruntidest ja 300.000 dollarit on saadud „Eesti Kodu" korterimajade ehitamisest. Sellele lisandub veel puhkekodu ehitamiseks reserveeritud suur krunt Eesti Kodu juures, mille hinda võib arvestada 100.000 dollarile.

Järgmise tegevusaasta eelarve oli koostatud 29.000 dollarile tasakaalus, kusjuures puhkekodu fondi oli ette nähtud 8000 dollarit. Suurematèks tuluallikateks on kinkeesemete äri, kust loodetakse puhast tulu 22.000 dollarit ja korjandus, mis eelmiste aastate eeskujul peaks sisse tooma 4000 dollarit.

Valimiste juurde asumisel selgus, et vanuse järele langevad juhatusest välja esimees A. Sepa ja juhatuse liikmed H. Urm ja Julie Herma.

A. Sepa ja J. Herma valiti tagasi kuna H. Urm keeldus edasi kandideerimast. Tema asemele valiti H. Kivi. Varem on tegevusaasta jooksul juhatusest lahkunud R. Künnapuu, kelle asemele tuli dr. J. Roos ning Leida Kiilaspea, keda asendab B. Lõbu. Peale mainitute kuuluvad juhatusesse veel H. Kukk, A. Ruusauk, õp. T. Nõmmik ja A. Kuul. Juhatusliikmete kandidaatideks valiti E. Toiger, Aino Pähn ja R. Lindemann. Esimees A. Sepa tänas suure abi ja panuse eest lahkunud juhatuse liikmeid H. Urmi ja R. Künnapuud ning välisrevident K. Irs'i. H. Urmi ettepanekul avaldati ennastsalgava töö eest tänu esimees A. Sepale.

Eestlase omaehitatud palkmaja Stettleri muuseumi

EDMONTON (Vaba Eestlase kaastööliselt) — 24. juunil, kell 10 hommikul avati Stettlerist 9 miili lõuna suunas Linda Hall'i tee ja maantee nr. 56 ristumiskoha lähedal mälestustahvel Alberta esimestele eesti asunikele. Kohale oli ilmunud üle 200 inimese, kellest enamus paistis arusaavat eesti keelest.

Selle ajaloolise sündmuse avas Linda Hall'i elanik Joseph J. Tipman, kes oli ühtlasi ka teadustajaks. Üritus filmiti Alberta etniliste rühmituste ajaloolise filmi koostajate poolt Kultuuriministeeriumi ülesandel. Palve pidas kunagise köstri pojapoeg Otto Niklon Stettleri murrakus — „Las Jumal vaatab ja kaitseb meie üle ja andku andeks meie patud ja õnnistab meid kõiki."

„O Canada'le järgnes „4 K" (neli Kerbes't) poolt kaks laulumuusikapala — „Üks vanamees rajus üht jämedat puud" ja valsside kombinatsioon kohalikest elanikest.

Avakõne pidas Stettleri linnapea Brennen, kes on abielus eestlannaga.

Kohal viibivaist valitsuse esindajaist kõnelesid Alberta kultuuriminister Horst Schmid ja tarbimise minister Graham Harle. Minister Schmid omas sõnavõtus toonitas vajadust säilitada erinevate rahvaste teeneid kogu Alberta ulatuses. „Kui meie oma esisade kultuurist lugu peame, siis peavad ka meie lapsed meist lugu. Teie laulud siin tuletavad teile meelde vanu mälestusi. Aga kui puhkate mulla all, siis kõnelevad teist teie järelpõlvedele need mälestustahvlid." Ministritele andsid väikseid mäletusesemeid õekesed Rhonda ja Kimberley Hennel. Tüdrukud kandsid Stettleri eesti rahvarõivaid, mis koosnesid triipmustrilisest pikast seelikust pika valge põllega ja lühikeste varrukatega valgest pluusist musta vestiga.

Peas olid lastel volditud paelast pärjakesed, millele oli kinnitatud karikakra õisi.

Järgnev kvartett — Lehta Laud, Agnes Klaus, Evelyn Shursen ja Roy Klaus — esitas kaks laulu — „Kuldne õhtu päike" ja „Metsa läksin ma".

Sellele järgnes Stettleri vanimate eestlaste, 89 a. Alex Oro ja 84 a. John Tipmani tutvustamine ja mälestustahvli avamine. Otto Niklon luges eestikeelse teksti, kuid keeleoskamatus andis end kõvasti tunda.

Tervitusi tõi kohalviibiv Eesti Liit Kanadas esindaja pr. Vally Johanson Torontost.

Mälestustahvel on 4 × 6 jalga suur ja paigutatud kahele postile toetudes otse maantee servale. Nii ülemist kui ka alumist äärt kaunistab eesti muster sinise, punase ja kollase värvikombinatsiooniga telliskivi pruunil põhjal. Pealkiri „Eestlaste asundused" on suurem ja tume sinine, kusjuures teksti kiri on must.

Alec Soap esitas kodumaalt kaasatoodud 3-nööbilisel harmoonikal vana eesti polka ja Roy Klaus'i kvartett „Treble Makers" esitas Alberta laule inglise keeles. Minister Schmid andis üle Jos. Tipmanile Alberta vapiga signeeritud sulepea ja Linda Hallile Alberta lipu.

Üritus lõppes inglise hümniga. **Linnapea Brennen teatas, et 7. augustil avatakse Heritage Day pidustuste raames ka eesti osakond Stettleri muuseumis, kuhu paigutatakse Jüri Tambergi omaehitatud palkmaja.**

Linda Hall'is oli kohvilaud korraldatud ja õhtupoolikul olid kavas killamängud eestlaste ja „maailma", vahel. Õhtuks ootas külalisi pidulik õhtusöök, jaanituli ja tants.

*

Edmontoni eestlaste jaanipäev oli vaiksem peamiselt mitmete haiguste tõttu. Siiski oli Sandy järve äärde kogunenud 40 inimest. Õhtupoolik veedeti vesteldes. Noored virgad käed olid korraldanud maitseka külma laua. Jaanituli süüdati hilja, sest Albertas on pikad valged õhtud.

Lauldi niikaua kui silmad laulusõnu lugeda suutsid.

Kohal oli ka üks Eestist saabunud vanaema, kes Eesti lippu nähes pisaratel vabalt voolata lasi. Mõlemad üritused jätsid väga koduse mulje. On vaid kahju, et Alberta eesti keskuste vahel sidepidamine täielikult puudub ja üritused selletõttu samale ajale langevad.

V. J.

Selgitustöö Tallinnas toimuva olümpiaregati kohta

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas juhatuse koosolekul möödunud nädalal otsustati alustada Kanadas selgitustöö aktsioon ühenduses olümpiamängude regatiga Tallinnas 1980. a. Kanada Olümpiakomitee, spordiorganisatsioonide ja valitsusringkondade tähelepanu juhitakse sellele, et 1980. a. purjeregatt korraldatakse Venemaa poolt okupeeritud Eestis ja et Vene okupatsioonivõim kasutab seda oma poliitiliseks propagandaks. Aktsioon teostatakse koostöös Ülemaailmse Eesti Kesknõukoguga.

EKN juhatuse koosolekul vaadati läbi Eesti Keskarhiivi Kanadas juhataja R. Antiku poolt esitatud Keskarhiivi põhikorra kavand. Keskarhiiv töötab praegu EKN juhatuse poolt 1968. a. kinnitatud põhimääruse alusel, mis vajas mõningaid täiendusi. Põhikorra järgi asub arhiiv EKN Kanadas juures permanentse asutusena. Et anda arhiivile laiemat kandepinda, moodustatakse arhiivi juurde Nõuandev Kogu. Esitatud põhikorra põhimõtted kiideti juhatuse poolt heaks.

Koosolekul olid kõne all ka 1980. a. Rahvuskongressiga ühenduses olevad küsimused. EKN juhatus asub seisukohal, et 1980. a. Rahvuskongress peaks toimuma samadel alustel, nagu olid korraldatud 1972. a. ja 1976. a. Rahvuskongressid.

Killamängude talgud 22. juulil

Killamängudeks on nüüd palju ettevalmistusi tehtud, kuid maaala, kus pidustus toimub Moonstone'is hakkab piduilmet võtma laup., 22. juunil, üks nädal enne suurkokkutulekut.

Killamängude juhatus palub kõiki maadkondlikke komiteesid ja programmiga seosesolevaid gruppe tulla Moonstone'i talgutele 22. juuli hommikul kell 10. Kõik grupid, kellel midagi peoväljakule viia, palutakse ühendus võtta Jaan Varesega.

OPTICAL STUDIO Ltd.
R. SCMID, saksa optik
Suur valik euroopa pilliraame:
Zeiss, Rodersock, Metzler
Spetsialiseerunud contact lenside alal
1586 BLOOR ST. W. 1 tänav lääne pool Dundas'e subway'd
TELEFON 535-6252

Igasugused ALUM. TÖÖD:
UKSED, AKNAD j.m.
SISEMISED PUUTÖÖD
HUGO TAMME
Tel. 422-0783 — Lic. B 876

Sündmuste kalender

Igal päeval kuni 17. juulini Civic Garden Centre'is, Lawrence & Leslie nurgal (Edwards Gardens) Lana Original sulekunsti müüginäitus. Avatud kell 10—4, kolmap. 10—9 ja pühapäeval

WORLD famous Pianos
Hea klaver on
eluaegne investeering!
Suur valik tunduva hinnaalandusega.
Ka rentimine.
Saadaval kõik muusika instrumendid.
REMENY
HOUSE OF MUSIC LTD.
553 Queen St. West, Toronto
M5V 2B6 • Tel. 363-1966

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 699-5295
Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates

Kujutava kunsti STUUDIO
Joann SAARNIIT
Müügil õlimaalid
567 Roehampton Ave.
Tel. 488-5895

Korrastan
VÄIKEMOOTOREID
muruniitjad, kettsaed, lumepuhujad ja päramootorid.
Tel. 225-3983 — H. KASK

Et olla terve ja karastatud, selleks KÄIGE EHTSAS EESTI SAUNAS
TAARA SAUN
26 Ladysmith Ave., Toronto,
M4J 4H7 — Tel. 465-0950

MÜÜA
KASEKÄSNU
(tarvitatakse vähjahaiguste vastu)
„Andy" 34 36th Str. Toronto, Ont.
M8W 3K9 — Tel. (416) 259-6892

KAASMAALASED!
Puhastan keemiliselt (steamcleaning) Teie diivanid ja toolid, vaibad seinast seina ja lahtised Teie oma kodus. — Hel. Erik Lokbik
447-9834

FINN-AUTO
Teen kõiki mehaanilisi parandusi (mitte keretöid)
3323 Danforth Ave. Tel. 691-9553
RISTO SAARENVIRTA

Factory On Wheels
940 ALNESS STREET, UNIT 12
DOWNSVIEW, ONTARIO M3J 2R9
5-tollised jätkudeta vihmaveerennid
ALCAN VÄRVITOONIDES
valge, pruun, must, helebeesh, metsaroheline
Varustame ISETEGIJAID vihmaveerennidega ja sinna juurdekuuluvaga
HELISTAGE
FACTORY ON WHEELS
661-3843 661-3021

VEETKE PUHKUS FLORIDAS
AQUA-MAR MOTELLIS
SOODSAD SUVEHINNAD
Motell asub kuulsa „INTRACOASTAL WATERWAY" ääres, ligidal äridele, ööklubidele. 1 plokk ookeanist.
Aadress: Aqua-Mar Motel, 555 N. Riverside Drive, Pompano Beach, Florida 33062, telefon (305) 943-8800
Omanikud OSS ja MAIRE RIISMA — Torontost endised „Saltaire"i omanikud Ft. Lauderdale